

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

Nowy Kawęczyn, grudzień 2016- luty 2017

I. Wstęp	str.3
II. Metodologia opracowania Strategii	str. 6
III. Podstawy prawne	str. 7
IV. Ogólna charakterystyka Gminy	
1. Położenie	str.10

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

2. Ludność	str. 16
3. Prognoza demograficzna	str. 19
4. Gospodarka	str. 21
5. Rynek pracy	str. 23
6. Usługi społeczne	str. 28
7. Budżet Gminy	str. 33
8. Zasoby społeczne	str.35
9. Jakość życia w ujęciu badania opinii mieszkańców Gminy	str. 39
V. Problemy społeczne w ujęciu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	str. 45
VI. Problemy społeczne w ujęciu badania opinii mieszkańców Gminy	str. 54
VII. Wizja Gminy, Misja Gminy, Cele strategiczne	str. 70
VIII. Analiza SWOT	str. 71
IX. Cele operacyjne, działania, instytucje odpowiedzialne, środki finansowe	str. 74
X. Programy realizacyjne	str. 89
XI. Wdrożenie i monitorowanie Strategii	str. 93
XII. Podsumowanie	str. 94

I. Wstęp

Zmiany systemowe i ustrojowe postawiły polskie społeczeństwo wobec nowych problemów ekonomicznych i egzystencjalnych. Sytuacja ta wymusiła na instytucjach odpowiedzialnych za politykę społeczną zweryfikowanie narzędzi wsparcia oraz wyznaczenie nowych kierunków efektywnego działania. Instytucje te przechodzą z systemu wsparcia pasywnego do działań aktywizacyjnych bezpośrednio ukierunkowanych na zwiększenie odpowiedzialności i zaradności. Celem tych działań nie może być wyłącznie kompensacja

niedoborów finansowych osób i rodzin, lecz kompleksowe wsparcie mające doprowadzić do uzyskania maksymalnej możliwej samodzielności. Oznacza to nowy sposób kreowania lokalnej polityki społecznej.

Polityka społeczna definiowana jest jako celowa działalność państwa i jej podmiotów samorządowych oraz organizacjipozarządowych, zmierzająca do poprawy ogólnych warunków pracy i bytu szerokich warstw ludności, a także stosunków społeczno - kulturowych, które prowadzą do optymalnego zaspokojenia potrzeb społecznych i indywidualnych ludności. Poprzez politykę społeczną powinny być usuwane wszelkie nierówności społeczne. Wszystkie cele polityki społeczne powinny być osiągnięte w ramach zrównoważonego rozwoju. Polityka społeczna dotyczy wszystkich grup społecznych i ma prowadzić do takiej sytuacji, w której całe społeczeństwo funkcjonuje sprawnie i efektywnie.

Główne obszary polityki społecznej obejmują:

- bezpieczeństwo socjalne, które obejmuje zapewnienie dochodów i usług w sytuacji wystąpienia ryzyka socjalnego (choroba, inwalidztwo, starość, śmierć, bezrobocie),
- inwestycje w człowieka – tworzenie równych szans rozwoju ludzi, kształcenie młodego pokolenia (są czynnikiem rozwoju ekonomicznego sprawiając, że wartości socjalne uzależnione są od polityki gospodarczej,
- pokój społeczny – jest podstawą stabilizacji życiowej ludzi, współpracy w osiąganiu celów, tolerancji różnic między ludźmi. Wartość pokoju społecznego rośnie wraz z osiągnięciem dobrobytu i stabilizacji politycznej,
- życie rodzinne – akcentowanie życia rodzinnego oznacza powrót do wartości związków między ludźmi o poczucia bezpieczeństwa na podstawie więzi emocjonalnych i uczuciowych. Wychowanie przyszłych generacji wymaga wsparcia rodzin nie tylko ubogich i nie tylko materialnego ze strony osób i instytucji.

Polityka społeczna opiera się na uniwersalnych zasadach stanowiących gwarancję objęcia pełnego spektrum danej społeczności:

1. Zasada samopomocy – przejawia się w istnieniu i rozwoju pomocy wzajemnej ludzi zmagających się z podobnymi problemami życiowymi oraz pomocy silniejszych dla słabszych; zazwyczaj w ramach niewielkich nieformalnych grup.

2. Zasada przezorności – oznacza, że bezpieczeństwo socjalne jednostki nie może być tylko efektem świadczeń ze strony społeczeństwa, ale wynikać powinno także z odpowiedzialności człowieka za przyszłość własną i rodziny.
3. Zasada solidarności społecznej – najczęściej rozumiana jako przenoszenie konsekwencji, niekiedy utożsamiana z solidaryzmem społecznym, oznaczającym wyższość wspólnych interesów członków społeczeństwa nad interesami poszczególnych klas lub warstw.
4. Zasada pomocniczości – oznacza przyjęcie określonego porządku, w jakim różne instytucje społeczne dostarczają jednostce wsparcia, gdy samodzielnie nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb; w pierwszej kolejności pomoc powinna pochodzić od rodziny, a następnie od społeczności lokalnej, a na końcu od państwa.
5. Zasada partycypacji – wyraża się w takiej organizacji życia społecznego, która poszczególnym ludziom zapewnia możliwość pełnej realizacji swoich ról społecznych, natomiast poszczególnym grupom pozwala zająć równoprawne z innymi miejsce w społeczeństwie.
6. Zasada samorządności – stanowi realizację takich wartości, jak wolność i podmiotowość człowieka, a wyraża się w takiej organizacji życia społecznego, która jednostkom i grupom gwarantuje prawo do aktywnego udziału w istniejących instytucjach społecznych oraz tworzenia nowych instytucji w celu skuteczniejszego zaspokajania potrzeb i realizacji interesów.
7. Zasada dobra wspólnego – przejawia się w takich działaniach władz publicznych, które uwzględniają korzyści i interesy wszystkich obywateli i polegają na poszukiwaniu kompromisów tam, gdzie interesy te są sprzeczne.
8. Zasada wielosektorowości – polega na równoczesnym funkcjonowaniu publicznych podmiotów polityki społecznej, organizacji pozarządowych i instytucji rynkowych

Cechą charakterystyczną struktury zjawisk problemów społecznych jest długotrwałe pozostawanie osób w systemie wsparcia instytucjonalnego. Nowe podejście systemowe zakłada wsparcie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zatem zadaniem instytucji pomocy jest także przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia się oraz integracji ze środowiskiem osób i rodzin. Rodzaj, forma i rozmiary usług powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie wsparcia.

Skutecznym sposobem wyeliminowania często wielu nakładających się problemów społecznych jest zaangażowanie wszechstronnego doświadczenia i potencjału różnych podmiotów działających w oparciu o zintegrowany i komplementarny system polityki społecznej. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi dokument systematyzujący zagadnienia problemów społecznych na terenie Gminy Nowy Kawęczyn. Dokument ten definiuje instrumenty i środki eliminacji lub ograniczania negatywnych skutków problemów społecznych w perspektywie lat 2017-2023. Wskazuje długofalowy plan działań instytucji polityki społecznej podejmowane w celu poprawy sytuacji i podniesienia poziomu integracji mieszkańców.

Podstawą opracowania Strategii była wnikliwa analiza istniejących lokalnych zasobów polityki społecznej, danych statystycznych oraz szeroka konsultacja społeczna. Uzyskano w ten sposób rzetelną diagnozę rzeczywistych problemów i potrzeb mieszkańców Gminy. Diagnoza ta stanowiła podstawę zaplanowania działań mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców Gminy poprzez wykreowanie systemu rozwiązywania problemów społecznych w oparciu o system współpracy instytucji polityki społecznej.

Strategia ma charakter dokumentu otwartego na wprowadzanie korekt adekwatnych do zmieniającej się sytuacji społecznej. Zmieniające się uwarunkowania mogą wymagać sprecyzowania nowych celów oraz doboru nowych narzędzi działania. Weryfikacja i aktualizacja dokumentu realizowana będzie w oparciu o działania monitorujące i ewaluacyjne. Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegać będzie na systematycznej ocenie realizowanych działań pod kątem aktualności i efektywności.

Zapisy zawarte w Strategii będą realizowane w zależności do środków posiadanych przez Samorząd, jak i pozyskanych ze źródeł zewnętrznych.

II. Metodologia opracowania Strategii

Instytucją odpowiedzialną za przygotowanie i wdrożenie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Partycypacyjny charakter dokumentu wymagał zaangażowania wszystkich organizacji i instytucji odpowiedzialnych za kreowanie i wdrażanie polityki społecznej na terenie Gminy.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych powstała przy udziale:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie.
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Powiatowego Urzędu Pracy w Skierniewicach
4. Komendy Powiatowej Policji w Skierniewicach
5. Rady Gminy Nowy Kawęczyn
6. Placówek kultury i oświaty działających na terenie Gminy Nowy Kawęczyn
7. Urzędu Gminy w Nowym Kawęczynie
8. Zespołu Interdyscyplinarnego.
9. Instytucji i organizacji działających w obszarze polityki społecznej Gminy Nowy Kawęczyn

Struktura dokumentu odpowiada trybowi prac przyjętych na potrzeby opracowania Strategii.

1. Wskazanie podstaw prawnych.
2. Konsultacje instytucji i organizacji działających w obszarze polityki społecznej Gminy Nowy Kawęczyn
3. Analiza i diagnoza sytuacji społecznej w Gminie na podstawie danych statystycznych.
4. Analiza i diagnoza sytuacji społecznej w Gminie na podstawie badania opinii mieszkańców Gminy.
5. Definiowanie problemów społecznych na podstawie danych GOPS w Nowym Kawęczynie
6. Przeprowadzenie analizy SWOT.
7. Zdefiniowanie misji i wizji Gminy w zakresie polityki społecznej.
8. Zdefiniowanie celów strategicznych.
9. Zdefiniowanie celów operacyjnych.
10. Opracowanie narzędzi monitoringu i ewaluacji.
11. Wskazanie podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań.
12. Przeprowadzenie spotkań z udziałem przedstawicieli środowisk i organizacji kreowania polityki społecznej na terenie Gminy.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Nowy Kawęczyn na lata 2017-2023 składa się z trzech zasadniczych części, tj. części wprowadzającej, diagnostyczno-analitycznej i programowej.

Część wprowadzająca zawiera informacje na temat organizacji strategii oraz uwarunkowań zewnętrznych (prawnych i programowych) tworzenia dokumentu.

Część diagnostyczno-analityczna zawiera informacje ogólne dotyczące gminy oraz diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie, która została oparta na badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie, danych statystycznych GUS oraz analizy sytuacji na podstawie badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców Gminy

Część programowa zawiera najistotniejsze założenia polityki społecznej gminy na lata 2017 -2023. Są one ujęte w formie misji, wizji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań. W części programowej są również wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania i czas realizacji wyznaczonych w dokumencie działań. Ponadto przedstawione są ramy finansowe strategii, informacja na temat sposobu wdrożenia dokumentu i prowadzenia monitoringu jego realizacji oraz obejmuje wykaz wskaźników monitoringowych.

III . Podstawy prawne

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17. ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.) Artykuł ten nakłada na Gminę obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Nowy Kawęczyn jest zgodna z założeniami polityki państwa, a także ustaw kompetencyjnych nakładających na administrację rządową i samorządową określone obowiązki. Działania zawarte w Strategii oparte są na postanowieniach innych krajowych aktów prawnych, a w szczególności:

- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.)

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. , poz. 1515)
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. Nr poz. 114 ze zm.)
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. Nr 43. poz. 225 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 332 ze zm.)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jedn. Dz. U.z 2011 r. poz. 1375 ze zm.)
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 149 ze zm.)
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 581 ze zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 1286)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 ze zm.)
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 859 ze zm.)
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2014 r. poz. 1863)
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195)

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wpisuje się także w istniejące dokumenty programowe na poziomie europejskim, krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

- Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu,

- Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2014-2020
- Narodowa Strategia Integracji Społecznej
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020
- Strategia Rozwoju Kraju 2020 - Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo,
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020
- Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020
- Strategia Rozwoju Powiatu Skierniewickiego na lata 2014-2022
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Nowy Kawęczyn na lata 2016-2020
- Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego rynku pracy na lata 2015-2020
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz na 2017 rok
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Nowy Kawęczyn na lata 2012-2016
- Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Nowy Kawęczynna lata 2013-2016
- Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2014-2020 LGD „Gniazdo”

IV. Ogólna charakterystyka Gminy Nowy Kawęczyn

1. Położenie

Mapa Powiatu Skierniewickiego z podziałem na Gminy

Powiat skierniewicki położony jest w północno-wschodniej części województwa łódzkiego, utworzony w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej. Jego siedzibą jest miasto Skierniewice. Same Skierniewice nie są jednak częścią tego powiatu, gdyż jest to miasto na prawach powiatu, tj. stanowi osobny powiat samo w sobie. W skład powiatu wchodzi gminy wiejskie: Bolimów, Głuchów, Godzianów, Nowy Kawęczyn, Lipce Reymontowskie, Maków, Nowy Kawęczyn, Skierniewice, Słupia.

Powiat skierniewicki graniczy ze Skierniewicami, czterema powiatami województwa łódzkiego: rawskim, tomaszowskim, brzezińskim, i łowickim oraz z dwoma powiatami

województwa mazowieckiego: sochaczewskim i żyrardowskim. Powierzchnia powiatu wynosi 756,12 km². Liczba ludności wynosi ok. 38 tys.

Gmina Nowy Kawęczyn zajmuje obszar 104,41 km², co stanowi 13,77% ogólnej powierzchni powiatu skierniewickiego. Jest to gmina o charakterze typowo rolniczym. Dominuje uprawa zbóż, ziemniaków, buraków cukrowych i warzyw oraz produkcja żywca wieprzowego, a w mniejszym stopniu także wołowego. Siedziba Gminy to Nowy Kawęczyn stanowiący centrum administracyjne oraz kulturalno-handlowe.

Na terenie gminy znajduje się 36 miejscowości w ramach 22 sołectw. Są to: Adamów, Budy Trzczańskie, Doleck, Dukaczew, Dzwonkowice, Esterka, Franciszkany, Helenków, Kaczorów, Kawęczyn B, Kazimierzów, Kolonia Starorawska, Kwasowiec, Marianka, Marianów, Nowa Trzcianna, Nowy Dwór, Nowy Dwór Parcela, Nowy Kawęczyn, Nowy Rzędków, Podfranciszkany, Podstrobów, Podtrzciana, Prandotów, Psary, Raducz, Rawiczów, Rzędków, Sewerynów, Stara Rawa, Stary Rzędków, Strzyboga, Suliszew, Trzcianna, Zglinna Duża i Zglinna Mała. Struktura osadnicza gminy jest zróżnicowana. Obok wsi o skupionej zabudowie, ukształtowanej wzdłuż ciągów komunikacyjnych, występuje w znacznym stopniu zabudowa rozproszona.

Główną rzeką przepływającą przez teren gminy jest Rawka. W 1983 roku została ona ustanowiona wraz z dziesięciometrowym pasem po obu stronach rezerwatem przyrody. Poza tym niewielki fragment północno-wschodniej części gminy leży na obszarze utworzonego w 1995 roku Bolimowskiego Parku Krajobrazowego, którego zasadnicza część znajduje się w powiecie żyrardowskim.

Gmina Nowy Kawęczyn położona jest w obszarze historycznie należącym do Mazowsza. Odkryte ślady wskazują na bardzo wczesne pojawienie się na tym terenie osadnictwa, czego dowodem są grodziska wczesnośredniowieczne odkryte w Starej Rawie i Dzwonkowicach.

Obszar dzisiejszej Gminy Nowy Kawęczyn położony był na terenie Województwa Rawskiego (funkcjonowało ono od XV wieku do rozbiorów). Składało się ono z trzech ziem, z których każda dzieliła się na dwa powiaty:

ziemia rawska – z powiatami rawskim i bielskim,

ziemia gostynińska – z powiatami gostynińskim i gąbińskim,

ziemia sochaczewska – z powiatami sochaczewskim i mszczonowskim.

Ziemie dzisiejszej Gminy przynależały do powiatu rawskiego. Były to ziemie ówczesnej gminy Doleck i parafii Stara Rawa. Gdy w 1866r. utworzono powiat skierniewicki, gmina Doleck wraz z całą północną częścią powiatu rawskiego weszła w skład nowo utworzonego powiatu. Doleck pozostał siedzibą władz gminnych do 1954r. tj. do czasu likwidacji gmin i utworzenia gromad. Siedzibę władz gromadzkich przeniesiono wówczas do wsi położonej w samym centrum gromady, czyli Kawęczyna Nowego. W latach 1972-1975 przeprowadzono nowy podział administracyjny, który ustanowił dwustopniowy podział na województwa i gminy. Została wtedy utworzona Gmina Nowy Kawęczyn z siedzibą we wsi Nowy Kawęczyn¹.

Gmina Nowy Kawęczyn na mapie drogowej. Źródło:www.targeo.pl

Gmina położona jest pomiędzy Łodzią (56 km), a Warszawą (65 km), przy czym odległość drogowa od Łodzi wynosi ok. 80 km a od Warszawy 98 km.

W pobliżu gminy przebiega droga krajowa nr 70 i stanowi połączenie Łowicza z drogą ekspresową S8. Trasa S8 łączy aglomeracje: wrocławską, łódzką, warszawską i białostocką. Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 707 Skierniewice - Nowe Miasto nad Pilicą.

Gmina Nowy Kawęczyn leży w sferze oddziaływania aglomeracji łódzkiej, aglomeracji warszawskiej oraz miasta powiatowego Skierniewice. Położenie w strefie oddziaływań Łodzi, Warszawy i Skierniewic jest dla Gminy Nowy Kawęczyn ważnym kontekstem odniesienia. Otoczenie Gminy można rozpatrywać jako źródło szans i zagrożeń dla jej rozwoju. Gmina nie ma wpływu na kształtowanie się procesów społeczno-gospodarczych w

¹ www.ugkaweczyn.pl

jej otoczeniu. Może jedynie wykorzystywać szansę pojawiające się w otoczeniu oraz w pewnym zakresie unikać płynących stąd zagrożeń. Otoczenie Gminy mocno jednak oddziałuje na jej kształtowanie i funkcjonowanie. Warunkuje ono możliwości oraz zakres rozwoju poprzez wpływanie na procesy społeczno-gospodarcze dokonujące się na jej terenie.

Jednym z istotnych czynników zewnętrznych warunkujących społeczno-gospodarcze funkcjonowanie Gminy Nowy Kawęczyn jest wpływ aglomeracji miejskich. W tym kontekście kluczowe znaczenie dla koniunktury lokalnej i atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Nowy Kawęczyn ma aktywność ekonomiczna podejmowana przez podmioty aglomeracji warszawskiej i łódzkiej. Jednocześnie jednak wpływ tych aglomeracji generuje negatywne skutki w zakresie:

- deprecjacji lokalnej tożsamości kulturowej poprzez rozluźnienie sieci społecznych powiązań
- migracji zarobkowej w celu podwyższenia standardu życia
- napływu zewnętrznych usługodawców na rzecz mieszkańców gminy i lokalnych instytucji

Na terenie Gminy Nowy Kawęczyn znajduje się trzynaście obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

- Park dworski w Dolecku z początku XX wieku
- Park dworski w Rzędkowie Starym z XIX i XX wieku
- Drewniany kościół pw. Św. Apostołów Szymona i Judy (z 1751 r.) w Starej Rawie

Źródło: www.ugkaweczyn.pl

Obecny kościół parafialny został zbudowany w latach 1731-1751. Jest to kościół konstrukcji zrębowej, orientowany, modrzewiowy, jednonawowy. Wnętrza przykryte stropami. Na belce tęczowej krucyfiks. Chór muzyczny na dwóch kolumnkach (na jednej z nich umieszczona data 1731). Posiada trzy późnobarokowe ołtarze (główny z obrazem Matki Bożej w barokowych sukienkach oraz Szymona i Judy Tadeusza na zasuwie, dwa ołtarze boczne dedykowane św. Annie i św. Barbarze).

- Drewniana dzwonnica przy kościele parafialnym
- Cmentarz przykościelny
- Zespół dworski w Trzciannie

Źródło: www.map4u.pl

Dwór jest parterową budowlą, wzniesioną w stylu klasycystycznym w początku XIX w. Do niedawna dwór stał opuszczony, jednak prowadzony remont od 2009 r. przywraca mu dawną świetność. Od frontu znajduje się dwukolumnowy portyk z trójkątnym szczytem. Bardzo ciekawa architektonicznie jest elewacja od strony parku. Znajduje się tu sześciokolumnowy portyk wgłębny. Wokół budynku zachował się park z cennymi okazami drzew: cisami, bukami i alejami kasztanowymi.

- Zespół dworski w Nowym Dworze, w skład którego wchodzi: dwór, budynek dla służby, pralnia, kurnik, budynek gospodarczy.

Źródło: kultura.lodz.pl

Zespół dworski w Nowym Dworze to rozległy obszar z wieloma zabudowaniami. Na terenie założonego na pocz. XIX w. parku zachował się dwór oraz liczne budynki gospodarcze: pralnia, spichlerz, obora, lodownia, kurniki i domy mieszkalne dla służby. Większość z nich powstała w latach 20. XX w. Budynek dworu wybudowano na najwyższym wzniesionym fragmencie terenu, jest on ciekawym połączeniem stylu typowego dworu polskiego z

wysokim dachem mansardowym, charakterystycznym raczej dla architektury francuskiego renesansu. Jest to murowana, parterowa budowla z wysokim, mieszkalnym poddaszem, kryta dachówką. Od frontu dworek zdobi wsparty na kolumnach taras oraz imitujący wieżę ryzalit. Wokół budynków rozpościera się zabytkowy park. Część rosnących w parku drzew pochodzi z pocz. XIX w., jednak większość z nich została posadzona już w XX w., kiedy to przekształcono park w stylu angielskim. Do dworu przez park można dojść zabytkową aleją lipową. Obecnie w dworze zlokalizowana jest Klinika Rehabilitacji schorzeń kręgosłupa i narządu ruchu

- Kaplica cmentarna p. w. św. Juliusza (na cmentarzu rzymsko – katolickim) w Starej Rawie z 1813r
- Zespół dworski w Suliszewie
- Dawny młyn wodny w Suliszewie (obecnie napędzany energią elektryczną).
- Wczesnośredniowieczne grodzisko w Starej Rawie z XI – XII w.

W Starej Rawie znajduje się średniowieczne grodzisko, ma ono kształt ściętego stożka o dość stromych zboczach, wysokości do kilku metrów. Dokoła budowli do dziś widoczne są ślady fosy (poza południową stronę, gdzie jest ona całkowicie zasypana) i wałów. Grodzisko jest pozostałością XI–XII w. rycerskiej strażnicy. Obiekt ten leży w pobliżu wsi, ok. 1 km na południowy wschód od kościoła, w pobliżu Rawki i jednego z jej dopływów (nienazwanego strumienia). Z dawnych map można odczytać że grodzisko oznaczano jako Lednica czyli miejscem, gdzie dawniej znajdowała się osada pochodząca z okresu średniowiecza. W latach 1979–1980 były prowadzone wykopaliska archeologiczne, który potwierdziły faktyczne istnienie w tym miejscu rycerskiej strażnicy.

- Grodzisko wczesnośredniowieczne w Dzwonkowicach

2. Ludność

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

STAN LUDNOŚCI GMINY NOWY KAWĘCZYN wg płci						
stan na 31.XII						
rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	3363	3336	3340	3354	3364	3375
mężczyźni	1693	1691	1682	1701	1698	1704
kobiety	1670	1645	1658	1653	1666	1671

* Dane: GUS, Bank Danych Lokalnych 2010-2015

Według danych statycznych GUS na dzień 31 grudnia 2015 r. Gminę Nowy Kawęczyn zamieszkiwało 3375 osób. Statystyka porównawcza lat 2010-2015 wskazuje na stałą liczbę mieszkańców. W strukturze ludności nieznacznie przeważają mężczyźni. Średni wskaźniki feminizacji w okresie 2010-2015 osiąga wartość 98. Średnie zaludnienie na km kwadratowy wynosi 32 osoby. Zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców wyniosła w kolejnych latach: 2010 - 23, 2011 - -8,1, 2012 - 1,2, 2013 - 4,2, 2014 - 3,0, 2015- 3.3²

Struktura mieszkańców w ujęciu ekonomicznych grup wieku wskazuje na osób w wieku produkcyjnym. Udział procentowy ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej populacji wynosił w latach 2010-2015 odpowiednio: wiek przedprodukcyjny – wartość średnia 18,60 %, wiek produkcyjny – wartość średnia 61,58 %, wiek poprodukcyjny – wartość średnia 19,85 %. Wskaźniki obciążenia demograficznego w opisywanym okresie wynosiły odpowiednio: ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym – wartość średnia – 62,38, ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym – wartość średnia 106,87, ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym – wartość średnia 32,24³. Jednocześnie należy zauważyć, że w strukturze osób w wieku produkcyjnymi dominują mężczyźni, natomiast w wieku poprodukcyjnym dominują kobiety.

STAN LUDNOŚCI GMINY NOWY KAWĘCZYN wg płci	
stan na 31.XII	

² Dane: GUS Bank Danych Lokalnych 2010-2015

³ Opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Lokalnych 2010-2015

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
w wieku przedprodukcyjnym						
ogółem	661	640	617	614	604	604
kobiety	311	302	305	305	300	301
w wieku produkcyjnym						
ogółem	2024	2037	2065	2070	2094	2109
mężczyźni	1131	1149	1162	1174	1177	1187
kobiety	893	888	903	896	917	922
w wieku poprodukcyjnym						
ogółem	678	659	658	670	666	662
mężczyźni	212	204	208	218	217	214
kobiety	466	455	450	452	449	448

* Dane: GUS, Bank Danych Lokalnych 2010-2015

Stan ludności Gminy Nowy Kawęczyn kształtują dwa czynniki: saldo przyrostu naturalnego oraz saldo migracji mieszkańców.

URODZENIA I ZGODNY W GMINIE NOWY KAWĘCZYN						
rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
urodzenia żywe						
ogółem	33	21	38	35	30	36
zgony						
ogółem	46	58	51	45	45	50
sado						
sado	-13	-37	-13	-10	-15	-14

* Dane: GUS, Bank Danych Lokalnych 2010-2015

Liczba ludności na terenie Gminy Nowy Kawęczyn na przestrzeni lat 2010-2015 przyjmuje tendencje ujemne na skutek ujemnego przyrostu naturalnego. Przyrost naturalny na 1000 ludności wynosił w kolejnych latach: 2010- **-3,9**, 2011- **-11,1**, 2012 - **-3,9**, 2013 - **-3,0**, 2014 - **-4,5**, 2015 - **-4,2**

Analiza migracji mieszkańców Gminy Nowy Kawęczyn została opracowana poprzez zebranie danych dotyczących liczby zameldowań na pobyt stały oraz wymeldowań z pobytu stałego. W okresie 2010-2015 struktura kierunków odpływu mieszkańców obejmowała: do miasta – 8 osób, na wieś – 67 osób. W tym samym czasie struktura napływu mieszkańców obejmowała: z miasta – 22 osoby, ze wsi – 86 osób⁴.

⁴ Opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Lokalnych 2010-2015

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

MIGRACJE NA POBYT STAŁY W GMINIE NOWY KAWĘCZYN						
rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ZAMELDOWANIA						
ogółem	71	33	48	40	56	60
WYMELDOWANIA						
ogółem	26	23	34	31	20	31
SALDO						
sado	45	10	14	9	36	29

* Dane: GUS, Bank Danych Lokalnych 2010-2015

Analiza danych statystycznych dot. ludności Gminy Nowy Kawęczyn wskazuje stałe tendencje struktury demograficznej. W ciągu ostatnich trzech lat:

- zwiększa się liczba ludności Gminy na skutek dodatniego salda migracji wewnętrznych
- zmniejsza się liczba ludności Gminy wskutek ujemnego przyrostu naturalnego
- maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, zwiększa się liczba osób w wieku poprodukcyjnym, co świadczy o starzeniu się społeczeństwa i generuje niekorzystną prognozę demograficzną
- ogólna liczba ludności utrzymuje się na zbliżonym poziomie

W perspektywie tych danych niezbędne wydaje się wzmocnienie polityki prorodzinnej rozumianej jako system zachęt do osiedlania się, zakładania rodzin i ich powiększania. Celem polityki prorodzinnej powinno być tworzenie warunków do dbania o dobro, trwałość i wszechstronny rozwój rodziny, a także promowanie modelu rodziny z dziećmi i kształtowanie pozytywnego jej wizerunku. Rezultatem polityki wspierania rodziny będzie bowiem stworzenie możliwości i środków pozwalających na realizowanie jej podstawowego celu – rodzenia i wychowania dzieci.

3. Prognoza demograficzna

Prognoza ludności (w tysiącach)										
Województwa	2013	2014	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
OGÓLEM TOTAL	38 495,7	38 461,8	38 419,0	38 137,8	37 741,5	37 185,1	36 476,8	35 668,2	34 817,4	

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

										33 950,6
Dolnośląskie	2 910,0	2 905,0	2 899,3	2 866,6	2 826,0	2 773,4	2 709,1	2 637,9	2 565,6	2 495,4
Kujawsko-pomorskie	2 092,6	2 089,5	2 086,0	2 065,4	2 039,0	2 003,9	1 959,7	1 908,8	1 854,5	1 799,0
Lubelskie	2 156,2	2 148,1	2 139,7	2 096,5	2 049,8	1 995,8	1 932,9	1 862,5	1 787,6	1 710,6
Lubuskie	1 021,5	1 020,3	1 019,0	1 009,8	997,0	979,7	957,9	932,7	905,8	878,6
Łódzkie	2 513,1	2 502,4	2 491,3	2 434,1	2 373,7	2 306,4	2 231,6	2 153,0	2 074,9	1 999,1
wg ekonomicznych grup wieku*										
Przedprodukcyjny	426	421	417	405	387	348	323	302	289	279
Produkcyjny	1 578	1 568	1 558	1 493	1 426	1 399	1 364	1 313	1 216	1 105
Mobilny	962	954	944	870	779	701	635	587	558	533
Niemobilny	616	614	613	622	646	698	729	726	658	573
Poprodukcyjny	509	513	516	536	561	559	544	537	571	615
Ubytek		-10,7	-11,1	-57,2	-60,4	-67,3	-74,7	-78,6	-78,1	-75,8
Małopolskie	3 360,6	3 367,4	3 373,3	3 396,0	3 407,4	3 403,1	3 383,9	3 354,6	3 319,3	3 279,4
Mazowieckie	5 316,8	5 329,7	5 341,1	5 388,3	5 416,0	5 418,3	5 400,9	5 374,7	5 347,6	5 318,7
Opolskie	1 004,4	999,6	994,5	966,6	935,9	902,0	865,1	825,8	785,2	744,6
Podkarpackie	2 129,3	2 128,4	2 126,9	2 114,6	2 095,6	2 067,7	2 029,6	1 982,5	1 928,6	1 870,3
Podlaskie	1 195,0	1 191,5	1 187,8	1 168,2	1 146,8	1 121,8	1 092,5	1 058,8	1 021,7	982,3
Pomorskie	2 295,8	2 300,8	2 305,3	2 324,1	2 334,8	2 334,0	2 323,4	2 306,7	2 287,1	2 265,7
Śląskie	4 599,4	4 584,9	4 569,0	4 477,7	4 369,7	4 245,2	4 107,9	3 964,6	3 821,5	3 680,6
Świętokrzyskie	1 268,2	1 262,6	1 256,7	1 226,0	1 193,5	1 157,4	1 116,6	1 071,6	1 024,4	976,9
Warmińsko-mazurskie	1 446,9	1 443,7	1 440,2	1 421,1	1 398,6	1 370,6	1 336,3	1 296,4	1 252,9	1 207,9
Wielkopolskie	3 467,0	3 472,0	3 476,2	3 490,4	3 490,4	3 470,9	3 434,7	3 389,0	3 339,6	3 287,9
Zachodniopomorskie	1 718,9	1 716,0	1 712,6	1 692,5	1 667,2	1 634,8	1 594,7	1 548,9	1 501,0	1 453,3

* Dane, GUS, Prognoza ludności na lata 2014-2050

* wiek **przedprodukcyjny** - 0 do 17 lat

wiek **produkcyjny** - od 18 lat do wieku emerytalnego

wiek **mobilny** - od 18 do 44 lat

wiek **niemobilny** - od 45 lat do wieku emerytalnego

wiek **poprodukcyjny** - powyżej wieku emerytalnego

Prognoza demograficzna w perspektywie 2014-2050 wskazuje na stopniowy ubytek liczby ludności oraz znaczące zmiany struktury według wieku. W 2050 r. liczba ludności Polski wyniesie 33 mln 951 tys. W porównaniu do stanu w roku bazowym 2013 oznacza to zmniejszenie liczby ludności o 4,55 miliona tj. o 12%. Oprócz ujemnego przyrostu naturalnego, będziemy obserwować dalsze niekorzystne z zmiany w strukturze ludności według wieku oraz zmniejszanie się liczebności kobiet w wieku rozrodczym. Osoby w wieku 65 lat i więcej życia będą stanowiły prawie 1/3 populacji, a ich liczba wzrośnie o 5,4 miliona w porównaniu do 2013 r. Z kolei kobiety w wieku rozrodczym w 2050 r. w będą stanowiły jedynie 62% stanu z roku wejściowego. Uwzględniając podział na obszary miejskie i wiejskie wyraźnie zarysowują się istotne różnice w przebiegu procesów demograficznych. Pomiędzy 2013 a 2020 rokiem roczny spadek liczby ludności zamieszkałej na obszarach miejskich wzrośnie z 69 do 88 tys. Po 2020 roku ubytki ludności jeszcze wzrosną, osiągając poziom ponad 100 tys. rocznie, a po 2035 r. – średnio około 140 tys. W konsekwencji populacja obszarów miejskich w 2050 r. będzie stanowiła jedynie 80% populacji z 2013 r. Na terenach

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

wiejskich będziemy obserwować systematyczny, choć powolny wzrost liczby ludności do roku 2030. W tym okresie liczebność populacji zwiększy się o 343 tys. w stosunku do 2013 r. i osiągnie poziom 15,6 mln. Od 2031 r. będzie następował ubytek liczby ludności, jednak dopiero w 2048 r. liczba ludności zamieszkałej na obszarach wiejskich będzie kształtowała się nieco poniżej stanu notowanego w końcu 2013 r. 15,2 mln. Konsekwencją opisanych zmian będzie zmniejszenie – w prognozowanym okresie – udziału ludności miast w populacji ogółem z 60,5% w 2013 r. do 55,5% w 2050 r. Istotne zróżnicowanie przebiegu zmian stanu ludności oraz dynamiki tych procesów na obszarach miejskich i wiejskich wynika m.in. z odrębności procesów wymierania populacji, a także z odmienności zachowań prokreacyjnych ludności, w tym szczególnie różnica średniego wieku rodzenia i liczby rodzonych dzieci – zarówno obserwowanych w przeszłości jak i przewidywanych w perspektywie do 2050 r. Na przebieg zmian w liczebności populacji na terenach miejskich i wiejskich również w znacznym stopniu wpływają obserwowane od kilku lat zmiany w charakterze migracji ze wsi do miast: zmniejszenie znaczenia migracji stałych, na rzecz migracji związanych z pracą lub nauką oraz rosnące migracje z miast na tereny wiejskie zwłaszcza wokół dużych aglomeracji miejskich. Zmiany te są powodowane niższymi cenami mieszkań czy kosztów budowy domu, jak również są wyrazem rosnącego statusu ekonomicznego, umożliwiającego zamieszkanie w korzystniejszym ekologicznie rejonie⁵.

Prognoza ludności powiat skierniewicki (w tysiącach)										
	2013	2014	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Ogólnie	38 292	38 261	38 229	38 115	37 671	37 846	37 558	37 201	36 820	36 423
wg ekonomicznych grup wieku										
Przedprodukcyjny	7 508	7 462	7 462	7 534	7 487	7 045	6 674	6 319	6 114	6 012
Produkcyjny	23 530	23 601	23 621	23 446	23 049	23 045	23 038	22 906	22 098	20 952
Mobilny	14 776	14 767	14 678	14 090	13 273	12 458	11 682	11 095	10 869	10 657
Niemobilny	8 754	8 834	8 943	9 356	9 776	10 587	11 356	11 811	11 229	10 295
Poprodukcyjny	7 254	7 198	7 146	7 135	7 487	7 756	7 846	7 976	8 608	9 459
Ubytek										

* Dane, GUS, Prognoza ludności na lata 2014-2050

W kontekście powyższych danych należy uznać, że Gmina Nowy Kawęczyn także stanie wobec rzeczywistego problemu ubytku i zmian strukturalnych ludności. W swojej polityce społecznej Gmina ująć powinna perspektywę starzenia się społeczeństwa. Polityka senioralna powinna zabezpieczać:

- integrację i partycypację osób starszych
- dostosowania udzielanych świadczeń do rzeczywistych potrzeb osób starszych

⁵ GUS, Prognoza ludności na lata 2014-2050

- podniesienie standardu życia osób starszych przez system świadczeń materialnych i usługowych, w tym usługi opieki środowiskowej i instytucjonalnej
- zapewnienie podmiotowości i samodzielności stosownej do poziomu sprawności życiowej osób starszych
- sprzyjanie integracji międzygeneracyjnej i wewnątrzgeneracyjnej

4. Gospodarka

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2015 roku w gminie wiejskiej Nowy Kawęczyn zarejestrowanych było 182 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. Podstawę gospodarki Gminy stanowią podmioty gospodarcze sektora prywatnego, które na koniec 2015 r. stanowiły aż 95% ogółu, w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły aż 70,5%. Należy zauważyć, że w sektorze prywatnym działa duża ilość stowarzyszeń i organizacji społecznych. W sektorze publicznym natomiast dominują państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego.

Podmioty wg sektorów własnościowych w Gminie Nowy Kawęczyn	2013	2014	2015
podmioty gospodarki narodowej ogółem	182	175	180
sektor publiczny - ogółem	9	9	9
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	6	6	6
sektor publiczny – spółki handlowe	1	1	1
sektor prywatny - ogółem	173	166	171
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	131	123	127
sektor prywatny - spółki handlowe	8	10	12
sektor prywatny - spółdzielnie	1	1	1
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	12	12	11

*Dane: GUS, Bank danych lokalnych 2013-2015

Struktura podmiotów gospodarczych ze względu na klasę wielkości obejmowała:

- 2013 r. ogółem: 182, w tym 171 mikroprzedsiębiorstw (0-9), 8 małych przedsiębiorstw (10-49) oraz 3 średnie przedsiębiorstwa (50-249)

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

- 2014 r. ogółem: 175, w tym 163 mikroprzedsiębiorstwa, 9 małych przedsiębiorstw oraz 3 średnie przedsiębiorstwa
- 2015 r. ogółem 180, w tym 168 mikroprzedsiębiorstw, 9 małych przedsiębiorstw oraz 3 średnie przedsiębiorstwa⁶

Analiza podmiotów gospodarczych ze względu na klasyfikację PKD wskazuje stały charakter struktury i obszarów działania. W okresie ostatnich trzech lat dominowały podmioty gospodarki z sektora handlu, budownictwa oraz przetwórstwa przemysłowego

Jednostki wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 na terenie Gminy Nowy Kawęczyn	2013	2014	2015
Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	10	7	7
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	19	21	24
Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	1	1
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	1	0
Sekcja F – Budownictwo	32	26	26
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	40	41	46
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	8	6	6
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2	2	2
Sekcja J - Informacja i komunikacja	0	1	1
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3	3	4
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	6	6	6
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	15	13	14
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	7	5	3
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	10	10	9
Sekcja P – Edukacja	5	5	5
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	9	13	14
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3	2	2
Sekcja S i T - Pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	11	12	10

*Dane: GUS, Bank Danych Lokalnych 2013-2015

Na koniec 2015 r. wskaźnik aktywności gospodarczej mierzony liczbą podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru na 1000 mieszkańców w Gminie Nowy Kawęczyn kształtowała się na poziomie 53 i był niższy od średniej powiatu skierniewickiego(63) i

⁶ Dane: GUS, Bank Danych i Lokalnych 2013-2015

średniej w województwie łódzkim (96). Świadczy to o niższym przeciętna powiatowa i wojewódzka stopniu aktywności gospodarczej mieszkańców Gminy Nowy Kawęczyn⁷.

5. Rynek pracy

Na poziom i jakość życia lokalnych społeczności wpływa wiele czynników ekonomicznych, a wśród najważniejszych wymienia się sytuację na rynku pracy oraz wielkość stopy bezrobocia.

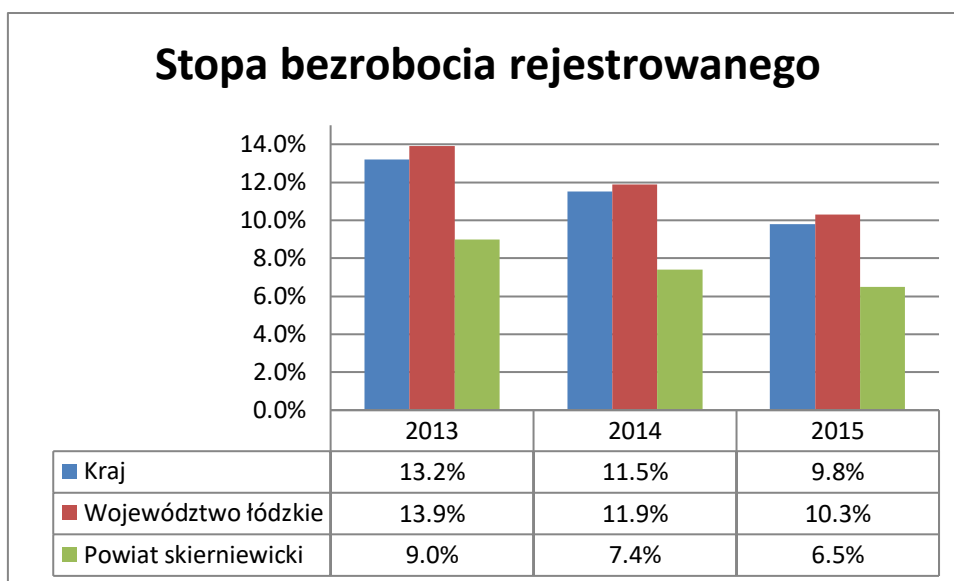
Rynek pracy na terenie gminy kształtowany jest głównie przez sektor prywatny, w tym znaczny udział ma handel, budownictwo i przetwórstwo przemysłowe.

Wg statystyk GUS na koniec 2015 r. na terenie Gminy Nowy Kawęczyn pracujących było 626 osób (275 mężczyzn/351 kobiet). Stanowiło to wzrost o 101 osób w stosunku do roku 2014 roku – 525 osoby (234 mężczyzn/291 kobiet) oraz wzrost o 64 osoby w stosunku do roku 2013 - 562 osoby (283 mężczyzn/279 kobiet) . Wskaźnik osób pracujących na 1000 ludności wynosił odpowiednio w roku 2013 – 168, 2 roku 2014 – 156 natomiast w roku 2015 – 185⁸.

Bezrobocie stanowi jeden z problemów społecznych w Gminie Nowy Kawęczyn. Dezaktywacja zawodowa mieszkańców Gminy ma wpływ na poziom ubóstwa, a także generuje występowanie negatywnych zjawisk rodzinnych i społecznych. W perspektywie indywidualnej brak pracy często prowadzi do dezaktywacji społeczno-zawodowej oraz ekonomicznego uzależnienia od instytucji zewnętrznych. Brak pracy jest głównym czynnikiem generującym ubóstwo w wymiarze materialnym, psychospołecznym i moralno-obyczajowym, a bezrobocie nawet jednego członka gospodarstwa domowego powoduje niekorzystne zmiany w sytuacji materialnej całego gospodarstwa.

⁷Dane: GUS, Bank Danych i Lokalnych 2013-2015

⁸ Dane: GUS, Bank Danych Lokalnych 2013-2015

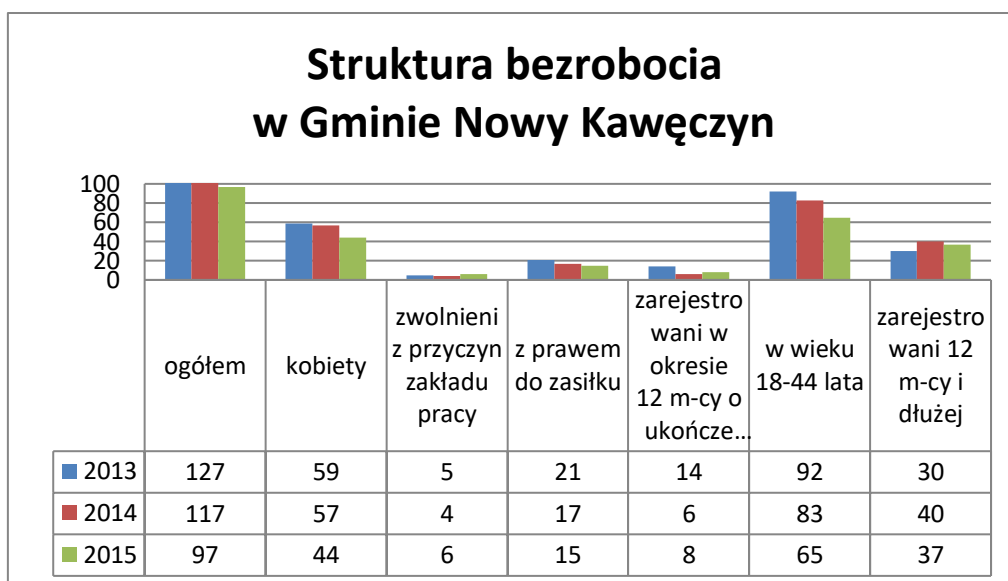
*Dane: GUS, Bank Danych Lokalnych 2013-2015

Poziom bezrobocia w Gminie Nowy Kawęczynsystematycznie spada. Bezrobocie rejestrowane na koniec 2013 roku wynosiło 127 osób (68 mężczyzn/59 kobiet), na koniec 2014 r. – 117 osób (60mężczyzn/57 kobiet), natomiast na koniec 2015 roku wynosiło 97 osoby(53mężczyzn/44 kobiety)⁹. Liczba bezrobocia rejestrowanego w latach 2013-2015 zmniejszyła się o 20 osób.

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł w roku 2013 – 6,1 %, w roku 2014 – 5,6 %, w roku 2015 – 5,1 %.

Stopa bezrobocia w Gminie Nowy Kawęczyn przyjmuje tendencje spadkowe i plasuje się poniżej średniej krajowej, wojewódzkiej i powiatowej.

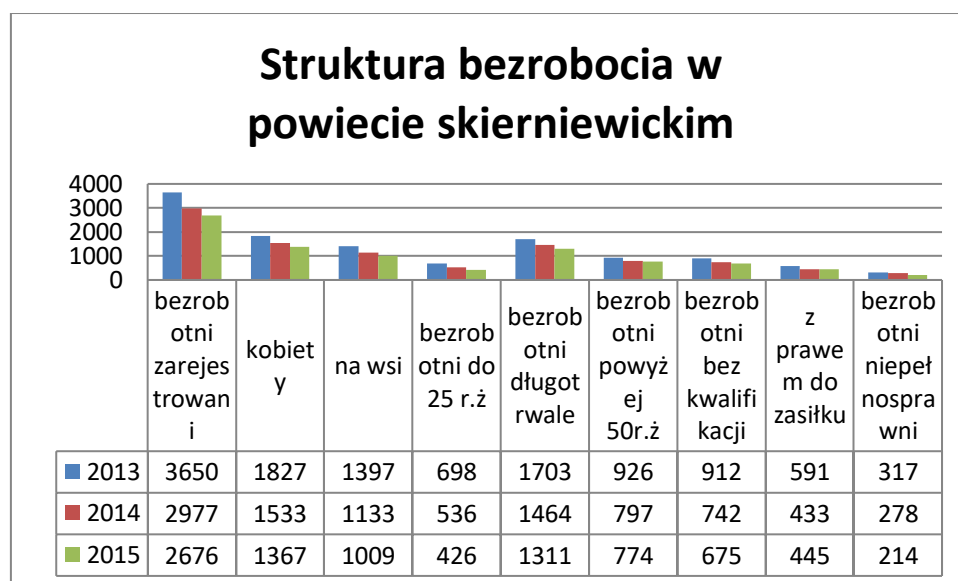
⁹ Dane: GUS, Bank Danych Lokalnych 2013-2015

Dane: WUP Łódź, Rynek pracy w województwie łódzkim, 2013-2015

W strukturze bezrobocia rejestrowanego przeważają mężczyźni w wieku 18-44 lat, zarejestrowane poniżej 12 miesięcy.

W sektorze osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie skierniewickim znaczącą grupę stanowią osoby bezrobotne długotrwale oraz osoby bez kwalifikacji. Są więc to osoby nieposiadające kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonego dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Przyjęto dane powiatu skierniewickiego jako reprezentatywne dla sytuacji bezrobotnych w Gminie Nowy Kawęczyn.

Dane: WUP Łódź, Rynek pracy w województwie łódzkim, 2013-2015

Udział kobiet w grupie osób bezrobotnych na terenie Gminy w ostatnich trzech latach wynosił¹⁰:

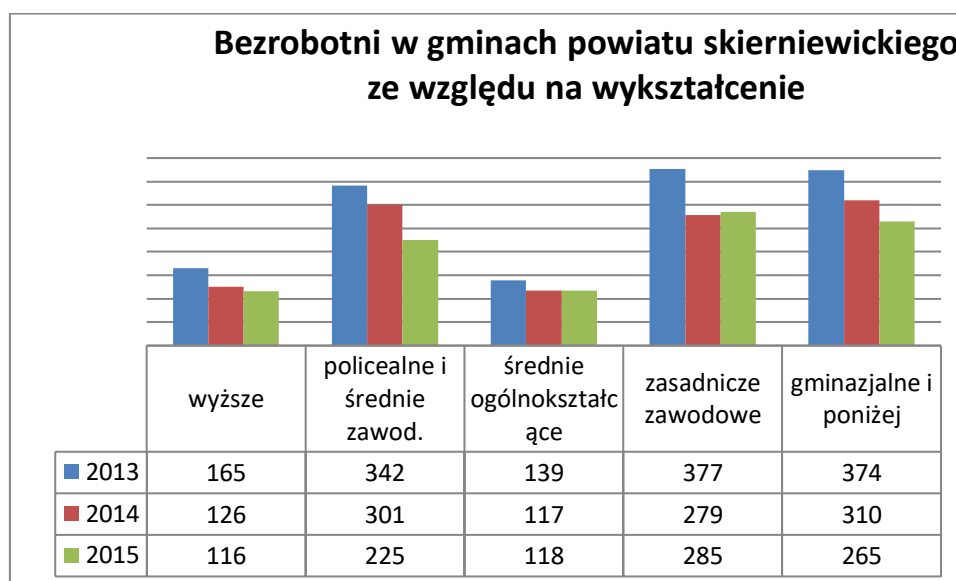
2013 rok - 59 oraz 46,46 % udział procentowy w ogólnej liczbie bezrobotnych (127os.)

2014 rok - 57 oraz 48,72 % udział procentowy w ogólnej liczbie bezrobotnych (117 os.)

2015 rok - 44 oraz 45,36% udział procentowy w ogólnej liczbie bezrobotnych (97 os.)

Istotnymi determinantami powodującymi bezrobocie wśród kobiet są:

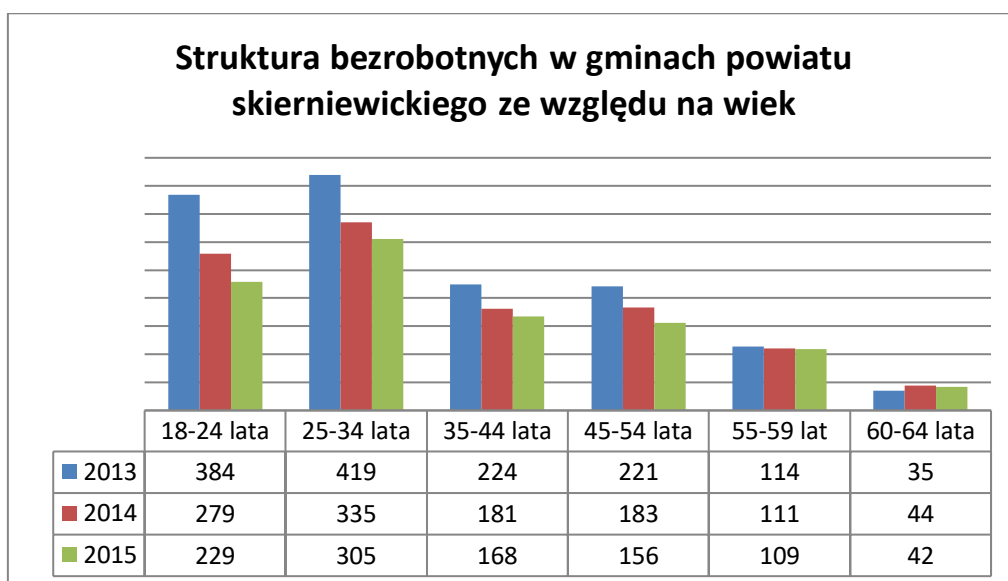
- konieczność rezygnacji z zatrudnienia na rzecz pełnienia ról rodzinnych,
- brak wykształcenia,
- brak kwalifikacji zawodowych zgodnych z profilem rynku pracy,
- kwalifikacje zdezaktualizowane na skutek przerw w pracy związanych z pełnieniem opieki nad dziećmi,
- deficyty umiejętności psychospołecznych,
- dysfunkcje rodziny i patologie społeczne,
- niski poziom samooceny i motywacji do zmiany związanej z długotrwałym wyłączeniem ze wszystkich sfer życia zawodowego i społecznego na rzecz prowadzenia gospodarstwa domowego,
- uwarunkowania genderowe powodujące postrzeganie przez pracodawców kobiet jako mniej, wydajnych pracowników poprzez konieczność godzenia ról zawodowych i rodzinnych.

Dane: PUP w Skierniewicach, stan i struktura bezrobocia na dzień 31.12. 2013-2015

¹⁰ Dane: PUP w Skierniewicach, stan i struktura bezrobocia na dzień 31.12. 2013-2015

W strukturze osób bezrobotnych dominują osoby z trzech grup wykształcenia: gimnazjalne i poniżej, zasadnicze zawodowe oraz policealne i średnie zawodowe. Wysoki udział tych grup świadczy o tym, że pracodawcy w mniejszym stopniu potrzebują pracowników o niskich kwalifikacjach, a z drugiej strony, że wśród bezrobotnych rośnie grupa ludzi o ograniczonych możliwościach wyjścia z bezrobocia. Niekorzystna struktura wykształcenia stanowi istotną barierę w znalezieniu i utrzymaniu zatrudnienia. Poziom wykształcenia wpływa bowiem znacząco na zdolność przystosowania się do zmieniających się warunków na rynku pracy. Dane dla powiatu skierniewickiego uznano jako reprezentatywne dla Gminy Nowy Kawęczyn.

Dane: PUP w Skierniewicach, stan i struktura bezrobocia na dzień 31.12. 2013-2015

Powyższe zestawienie wskazuje, że strukturze osób bezrobotnych przeważają osoby w wieku produkcyjnym, przy czym największe problemy z podjęciem zatrudniania mają osoby młode w wieku 18-34 lata. Dane dla powiatu skierniewickiego uznano jako reprezentatywne dla Gminy Nowy Kawęczyn.

Gminne instytucje rynku pracy, instytucje oraz organizacje pomocy w porozumieniu z Powiatowym Urzędem pracy w Skierniewicach opracowują i wdrażają programy szkoleniowo-doradcze, których celem jest podniesienie zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych.

Narzędzia aktywizacji i przeciwdziałania problemowi bezrobocia:

- Szkolenia zawodowe/bony szkoleniowe
- Staże/bony stażowe
- Przygotowanie zawodowe dorosłych

- Prace społecznie użyteczne
- Prace interwencyjne
- Roboty publiczne
- Jednorazowe środki na uruchomienie własnej działalności gospodarczej
- Podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych
- Bony na zasiedlenie
- Podjęcie zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne ze środków PFRON/w zakładach pracy chronionej
- Szkolenia kompetencji i umiejętności niezbędnych do reintegracji z rynkiem pracy

6. Usługi społeczne

Pod pojęciem usług społecznych przyjęło się rozumieć działalność społecznie użyteczną nakierowaną wprost na człowieka, zarówno na jego potrzeby materialne, jak i duchowe. Efektem świadczenia usług społecznych nie są bezpośrednio majątkowe, fizyczne wartości użytkowe. Mają zasadniczo charakter nierynkowy i są finansowane lub współfinansowane przez organy administracji publicznej. Do tej grupy należy zaliczyć w szczególności usługi edukacyjne, kulturalne, socjalne, zdrowotne oraz z zakresu bezpieczeństwa publicznego.

• Oświata i kultura

W 2015 r. w Gminie Nowy Kawęczyn wychowaniem przedszkolnym objętych było 83 dzieci. Na terenie Gminy funkcjonowały 2 placówki wychowania przedszkolnego w formie oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych.

Na terenie Gminy Nowy Kawęczyn działa Gminny Zespół do spraw Oświaty, który jest jednostką organizacyjną Urzędu Gminy powołaną w celu prowadzenia placówek oświatowych na terenie Gminy Nowy Kawęczyn. Przedmiotem działalności GZO w Nowym Kawęczynie jest obsługa administracyjna, finansowa i organizacyjna szkół prowadzonych przez jednostki samorządu gminnego.

System oświaty na terenie Gminy Nowy Kawęczyn następujące placówki oświatowe:

- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Antoniego Grabowskiego w Nowym Dworze
- Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Trzciannie
- Gimnazjum im. Józefa Wybickiego w Strzybodze

Na terenie Gminy funkcjonują 2 szkoły podstawowe. Na koniec 2015 r. obowiązek szkolny realizowało w niej 217 uczniów w 13 oddziałach. Średnia liczba uczniów w jednej klasie szkoły podstawowej wynosiła 17.

Na terenie Gminy funkcjonuje 1 gimnazjum. Na koniec 2015 r. edukację realizowało 102 uczniów w 5 oddziałach. Średnia liczba uczniów w jednej klasie gimnazjum wynosiła 20.

Usługi edukacyjne na poziomie ponadgimnazjalnym realizują liczne placówki edukacyjne zlokalizowane na terenie Skierniewic. Oferują one zarówno kształcenie ogólne licealne (2 licea ogólnokształcące) oraz kształcenie zawodowe (4 zespoły szkół zawodowych) w formie 4 letniego technikum lub 3 letniej zasadniczej szkoły zawodowej.

Zadania propagowania szeroko pojętej kultury wdraża Gminna Biblioteka w Nowym Kawęczynie poprzez prowadzenie działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne mieszkańców. Działalność statutowa obejmuje realizację zdarzeń kulturalnych, wydarzeń muzycznych, literackich, teatralnych oraz utrwalania dziedzictwa kulturowego regionu.

Mieszkańcy Gminy korzystają z Gminnej Biblioteki Publicznej z księgozbiorem obejmującym 9265 woluminów. Łączna ilość czytelników w roku 2015 wyniosła 235 osób z liczbą wypożyczeń 2936

Wartość wydatków Gminy w Dziale „Oświata i wychowanie” wyniosła w 2013 r. - 4895144,63 zł, w 2014 r. - 5179814,95 zł oraz w 2015 r. - 4318705,86 zł

Wartość wydatków Gminy w Dziale „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” wyniosła w 2013 r. - 92298,03, w 2014 r. - 85687,22 zł, w 2015 r. - 92821,22 zł¹¹

Opieka zdrowotna

Świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej oraz badania diagnostyczne mieszkańcy Gminy Nowy Kawęczyn mogą realizować w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Nowy Kawęczyn”

¹¹ Dane GUS, Bank Danych Lokalnych 2013-2015

NZOZ poza świadczeniami podstawowej opieki zdrowotnej (medycyna ogólna i rodzinna) oferuje usługi medycyny szkolnej, pielęgniarstwa środowiskowego i położnictwa środowiskowego. Na terenie placówki zlokalizowany jest punkt pobrania materiału biologicznego do badań oraz punkt szczepień. Na terenie Gminy funkcjonuje jeden punkt apteczny.

Na terenie Gminy działa klinika rehabilitacji w Nowym Dworze. Placówka specjalizuje się w leczeniu schorzeń kręgosłupa, narządu ruchu i schorzeń neurologicznych.

Szerszy dostęp do specjalistycznej opieki medycznej oraz rehabilitacji możliwy jest poprzez placówki w powiatowych i wojewódzkich zakładach opieki zdrowotnej.

Ilość porad z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej na koniec 2015 roku wyniosła 10491

Wydatki Gminy w Dziale „Ochrona zdrowia” wyniosły w 2013 r. – 17529,64 zł, w 2014 r. - , 15883,22zł, w 2015 r. - 12927,18zł¹²

Bezpieczeństwo publiczne

Za utrzymanie porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy Nowy Kawęczyn odpowiada Rewir Dzielnicowych w Bolimowie Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Skierniewicach, który obsługuje gminę Bolimów, Kowiesy i Nowy Kawęczyn, w których zostały utworzone Punkty Obsługi Interesantów.

Działania Policji skupiały się wokół zabezpieczenia ładu społecznego oraz indywidualnego poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Gminy w formie działań prewencyjnych i interwencyjnych. Skuteczność działań Policji wyrażona we wskaźnikach wykrywalności przestępstw pozwala na skonstruowanie wniosku, że poziom bezpieczeństwa na terenie Gminy w przeciągu ostatnich lat utrzymuje się na stałym poziomie.

¹² Dane: GUS Bank Danych Lokalnych, 2013-2015

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023**

PRZESTĘPCZOŚĆ NA TERENIE GMINY NOWY KAWĘCZYN												
	2013			2014			2015			2016		
	pr-stwa stwierdzone	% wykrywalności	Czyny nieleńnych	pr-stwa stwierdzone	% wykrywalności	Czyny nieleńnych	pr-stwa stwierdzone	% wykrywalności	Czyny nieleńnych	pr-stwa stwierdzone	% wykrywalności	Czyny nieleńnych
ogółem	52	73,58	-	53	62,26	5	41	52,38	-	53	50,94	-
przestępstwa kryminalne	39	67,5	-	44	54,55	5	28	48,28	-	37	35,14	-
przestępstwa w 7 kategoriach	33	61,76	-	25	32	-	19	30	-	26	26,92	-
zabójstwo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
rozbój, kradzież, wymuszenie	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-
bójka, pobicie	1	100	-	-	-	-	2	50	-	-	-	-
uszczerbek na zdrowiu	-	-	-	-	-	-	1	100	-	1	100	-
uszkodzenie mienia	-	-	-	-	26,32	-	3	0	-	3	0	-
kradzież cudzej rzeczy	13	38,46	-	13	30,77	-	7	28,57	-	8	12,5	-
kradzież w włamaniu	19	73,68	-	11	27,27	-	6	28,57	-	14	35,71	-
przeważenie w stanie nietrzeźwym	9	100	-	4	100	-	1	100	-	7	100	-
ustawa o narkomanii	2	100	-	6	83,33	1	-	-	-	3	33,33	-

Dane: Komenda Powiatowa Policji w Skierniewicach

Ważną instytucją bezpieczeństwa publicznego są jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej funkcjonujące w Nowym Kawęczynie oraz w: Starej Rawie, Suliszewie, Starym Rzędkowie, Franciszkanach, Nowym Dworze i Trzciannej. Obszar działania OSP obejmuje realizację przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Ochotnicze Straże Pożarne wspierają także różnorodne formy pracy kulturalno-oświatowej, popularyzują dorobek historyczny ruchu strażackiego, rozwijają działalność artystyczną i sportową

Wysokość wydatków poniesionych z budżetu Gminy na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową wyniosła w roku 2013- 96153,33 zł, w 2014 r. -96786,32 zł, natomiast w 2015 r. - 275242,49zł¹³

Pomoc społeczna

Podstawową instytucją wsparcia rodzin i osób pozostających w trudnej sytuacji życiowej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie, który realizuje zadania własne Gminy z zakresu pomocy społecznej, w tym w szczególności:

- ✓ udzielanie schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym
- ✓ przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

¹³ GUS, Bank Danych Lokalnych 2013-2015

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

- ✓ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych
- ✓ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego
- ✓ praca socjalna
- ✓ organizowanie i świadczenie usługi opiekuńczych
- ✓ dożywianie dzieci
- ✓ sprawienie pogrzebu
- ✓ kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu
- ✓ przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych
- ✓ opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie realizuje ustawę o pomocy społecznej wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Przydzielany rodzaj, forma i rozmiar świadczenia są odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielanie pomocy, a potrzeby osób i ich rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane na miarę celów i możliwości finansowych Ośrodka.

Struktura pomocy i świadczeń udzielanych przez GOPS Nowy Kawęczyn (kwota świadczeń zł)	2013	2014	2015
zasiłki stałe	55795	50756	45941
zasiłki okresowe	19338	30490	41393
zasiłki celowe	64260	62052	87192
pomoc w naturze - posiłek	28832	25611	19809
usługi opiekuńcze	0	0	0
opłata za pobyt w domu społecznej	0	0	0
składki na ubezpieczenie społeczne	10391	20390	24617
składki na ubezpieczenie zdrowotne	5592	5513	5845

* Dane GOPS w Nowym Kawęczynie – ocena zasobów pomocy społecznej 2013-2015

Powyższa statystyka wskazuje, że podstawą zabezpieczenia podopiecznych GOPS jest wypłata zasiłków oraz pomoc w formie dożywiania. Jednakże nie mniej ważnym narzędziem pomocy jest świadczenie pracy socjalnej. W ostatnich trzech latach usługi pracy socjalnej

obejmowały: 2013 r. – 33 rodziny, 2014 r. – 5 rodzin, 2015 r. – 18 rodzin¹⁴. Praca socjalna ukierunkowana jest na rozwiązywanie różnych problemów osób lub rodzin. Celem pracy socjalnej jest doprowadzenie przy wykorzystaniu zasobów własnych podopiecznych do osiągnięcia stanu, w którym osoby te będą mogły samodzielnie funkcjonować w społeczności lokalnej oraz wypełniać role społeczne, rodzinne i zawodowe. Istotnym elementem takiego podejścia jest stosowanie kontraktu socjalnego stanowiącego pisemną umowę pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej, a pracownikiem socjalnym. Umowa ta definiuje sposób współdziałania na rzecz rozwiązania problemów osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej.

W ramach budżetu Gminy Nowy Kawęczyn na wydatki związane z „Pomocą Społeczną” wydatkowano w 2013 r. - 1036447,82zł, w 2014 r. - 1085241,44zł, natomiast w 2015 r. 1124960,20zł.

7. Budżet Gminy

Podstawowym aktem prawnym regulującym proces budżetowania w gminie jest ustawa o finansach publicznych. Budżet gminy, proces jego opracowywania, uchwalania i wykorzystywania jest elementem zarządzania w samorządzie terytorialnym. Gmina prowadzi w ramach swojej działalności gospodarkę finansową, a jej istota polega na gromadzeniu, podziale i wykorzystaniu zasobów pieniężnych przeznaczonych na osiągnięcie celów danej jednostki. Czynności te wiążą się z planowaniem finansowym, czyli takim kojarzeniem wszystkich działań, w tym zasobów, aby uzyskać jak największe efekty. Planowanie to ogół czynności związanych z podejmowaniem decyzji dotyczących gromadzenia i podziału zasobów pieniężnych. W przypadku gminy odbywa się to najczęściej poprzez planowanie roczne czyli opracowywanie rocznego budżetu gminy. Organizacja, formy i zasady planowania finansowego mają ścisły związek z prowadzoną przez gminę polityką budżetową i mieszczą się w przyjętej uchwałą gminy procedurze budżetowej.

¹⁴ Dane: GOPS w Nowym Kawęczynie – ocena zasobów pomocy społecznej 2013-2015

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

Dochody budżetu Gminy Nowy Kawęczyn (zł)	2013	2014	2015
dochody ogółem	10487681,94	10112093,89	9997866,95
dochody własne	4429203,34	4346058,79	4765881,24
dotacje ogółem	2690165,60	2852872,10	2297058,71
subwencje ogólne	3368313,00	2913163,00	2934927,00
subwencje na zadania oświatowe	2465257,00	2342189,00	2330521,00
dochody ogółem na 1 mieszkańca	3129,72	3008,66	2969,37

*Dane: GUS, Bank Danych Lokalnych 2013-2015

Wydatki z budżetu Gminy Nowy Kawęczyn (zł)	2013	2014	2015
wydatki ogółem	10302573,47	11162096,43	9864159,98
wydatki majątkowe ogółem	2297014,86	2801533,27	1602265,13
wydatki majątkowe inwestycyjne	2297014,86	2801533,27	1602265,13
wydatki bieżące ogółem	8005558,61	8360563,16	8261894,85
wydatki bieżące na wynagrodzenia	3524832,99	3625113,79	3591574,97
wydatki ogółem na 1 mieszkańca	3074,48	3321,06	2929,66

*Dane: GUS, Bank Danych Lokalnych 2013-2015

W strukturze wydatków przeważają wydatki dotyczące zadań oświatowych gminy.

Kolejne pozycje zajmują: pomoc społeczna, administracja publiczna, rolnictwo i łowiectwo, transport i łączność

Wydatki Gminy Nowy Kawęczyn ogółem wg działów (zł)	2013	2014	2015
rolnictwo i łowiectwo	998615,01	1199407,74	1247695,86
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	180580,56	158772,25	230309,49
transport i łączność	862843,87	877001,33	448590,46
gospodarka mieszkaniowa	116213,86	104805,25	66172,40
działalność usługowa	17675,00	33297,16	24886,73
administracja publiczna	1299498,07	1271210,59	1237742,33
urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	638,40	34780,41	37596,32
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	96153,33	96786,32	275242,49
obsługa długu publicznego	67241,15	53083,68	82029,34
oświata i wychowanie	4895144,63	5179814,95	4318705,86
ochrona zdrowia	17529,64	15883,22	12927,18
pomoc społeczna	1036447,82	1085241,44	1124960,20
edukacyjna opieka wychowawcza	36908,38	36210,11	26595,36
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	527457,96	595016,79	573793,89
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	92298,03	85687,22	92821,22
kultura fizyczna	57327,76	335097,97	64090,85

*Dane: GUS, Bank Danych Lokalnych 2013-2015

Ranking zamożności jednostek samorządu terytorialnego publikowanego przez czasopismo „Wspólnota” w 2015 r. sytuuje Gminę Nowy Kawęczyn na 1212 miejscu spośród 1563 gmin wiejskich w kraju z dochodem per capita 2427,66 zł. W stosunku do roku 2014 (1286 miejsce) stanowi to wzrost o 74 pozycji rankingowych.

8. Zasoby społeczne

Istotą funkcjonowania Gminy są zaangażowani publicznie obywatele. W ustroju demokratycznym mieszkańcy mogą kreować rzeczywistość społeczną. Społeczny udział obywateli w życiu publicznym podnosi skuteczność działania samorządu, sygnalizując instytucjom publicznym potrzeby społeczne i wspomagając je w realizowaniu ich funkcji. W efekcie powoduje to powstanie bliższych więzi emocjonalnych, większą tożsamość z regionem, grupami społecznymi czy ludźmi. Włączenie się w działalność społeczną daje możliwość ekspresji każdej grupie społecznej.

Przejawy partycypacji lokalnej można podzielić na: polityczne – wyrażające się udziałem w wyborach, referendach, wiecach politycznych i innych formach działań mających wpływ na kształt władz lokalnych, oraz pozapolityczne – koncentrujące się na sprawach zaspokajania potrzeb różnych grup społecznych zamieszkujących wspólne terytorium.

Jednym z podstawowych mierników badania aktywności społecznej jest frekwencja wyborcza. Partycypacja mieszkańców Gminy Nowy Kawęczyn podczas wyborów samorządowych w roku 2010 oraz 2014 była znacznie wyższa, niż średnie wyniki województwa i powiatu.

- Frekwencja podczas wyborów samorządowych w kraju w 2010 r. wyniosła: – 47,32 %. Frekwencja w województwie łódzkim wyniosła 46,53 %, natomiast w powiecie skierniewickim 55,74 %. Frekwencja w Gminie wyniosła 65,08 %
- Frekwencja podczas wyborów samorządowych w kraju w 2014 r. wyniosła: 47,43%. Frekwencja w województwie łódzkim wyniosła 48,12 %, natomiast w powiecie skierniewickim 57,46 %. Frekwencja w Gminie wyniosła 59,55¹⁵

¹⁵ www.pkw.gov.pl

Na terenie Gminy Nowy Kawęczyn działają organizacje pozarządowe, w których mieszkańcy mogą realizować działania na rzecz rozwiązywania problemów i budowania potencjału lokalnej społeczności.

Nazwa organizacji pozarządowej	Podstawowe obszary działań organizacji
Stowarzyszenie „Stokrotka Rawiczów”	<p>Obszary działań:</p> <p>Podstawowym celem stowarzyszenia jest działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, w szczególności: a) ekologii i ochrony ludzi i zwierząt oraz ochrony środowiska przyrodniczego; b) turystyki i krajoznawstwa; c) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami; d) ochrony i promocji zdrowia; e) promocja obszarów wiejskich; f) mobilizowanie ludności do wzięcia udziału w procesie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich; g) upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich; h) podejmowanie inicjatyw i działań mających na celu pobudzenie aktywności społeczności lokalnej oraz ich czynny udział w ochronie środowiska; i) pozyskiwanie partnerów i źródeł finansowania stowarzyszenia; j) podejmowanie inicjatyw i działań mających na celu: rozwój produktów regionalnych, turystyki, przedsiębiorczości, zasobów ludzkich, społeczeństwa obywatelskiego i informacyjnego, poprawę estetyki miejscowości na obszarze działania stowarzyszenia i bezpieczeństwa mieszkańców, edukację estetyczno artystyczną mieszkańców, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu, przeciwdziałanie patologiom społecznym, propagowanie zdrowego trybu życia oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego na obszarze działania stowarzyszenia; k) podejmowanie inicjatyw związanych z ochroną środowiska naturalnego; l) kreowanie lokalnych produktów i usług; m) podejmowanie współpracy z innymi organizacjami i instytucjami spoza obszaru działania stowarzyszenia; n) promocji i organizacji wolontariatu; o) prowadzenie innych działań przewidzianych dla stowarzyszenia.</p>

<p>Stowarzyszenie Koła Gospodyń Wiejskich Nowy Kawęczyn</p>	<p>Obszary działań:</p> <p>1. Obrona praw, reprezentowanie interesów, działanie na rzecz poprawy i sytuacji społeczno-zawodowej kobiet z terenu gminy Nowy Kawęczyn i ich rodzin. 2. Inicjowanie i podejmowanie działań na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet. 3. Prowadzenie wśród kobiet działalności społeczno-wychowawczej, oświatowo-kulturalnej w zakresie poprawy warunków bytowych rodzin z terenu wsi. 4. Obrona praw, reprezentowanie interesów i działanie na rzecz poprawy społeczno-zawodowej sytuacji kobiet wiejskich i ich rodzin oraz wyrównywanie szans. 5. Podnoszenie statusu społecznego kobiet wiejskich, ich wiedzy prawnej, ekonomicznej i zawodowej oraz udzielanie pomocy w wykonywaniu przez nie ich funkcji. 6. Prowadzenie w środowisku kobiet wiejskich działalności upowszechniającej postęp w wiejskich gospodarstwach domowych i rolnictwie oraz organizowanie kobiet do działalności na rzecz poprawy warunków społeczno-bytowych, rozwoju różnych form pomocy społecznej. 7. Rozwój przedsiębiorczości wśród kobiet, zwiększenie udziału kobiet w modernizacji i restrukturyzacji wsi i jej okolic. 8. Działalność charytatywna. 9. Podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej. 10. Ochrona i promocja zdrowia. 11. Upowszechnianie i ochrona praw kobiet oraz działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn. 12. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych. 13. Propagowanie nauki, edukacji, oświaty i wychowania. 14. Propagowanie krajoznawstwa oraz organizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży. 15. Szerzenie kultury i sztuki, ochrona dóbr kultury i tradycji. 16. Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu. 17. Działanie na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami.</p>
<p>Stowarzyszenie Ekologiczne Dolina Skierniewki</p>	<p>Obszary działań: Ekologia</p>
<p>Gminny Klub Sportowy</p>	<p>Obszary działań: Popularyzacja kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży szkolnej.</p>

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

„Manchatan”	
<p>Ochotnicza Straż Pożarna: OSPw Nowym Kawęczynie, OPS w Starym Rzędkowie, OSP we Franciszkanach, OSP w Starej Rawie, OSP w Nowym Dworze, OSP w Suliszewie, OSP w Trzciannej, OSP w Dolecku</p>	<p>Obszary działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami. 2. Udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń. 3. Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi. 4. Rozwijanie wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej. 5. Wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej. 6. Działania na rzecz ochrony środowiska.
<p>Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Gniazdo” – przynależność i obszar działania</p>	<p>Obszary działania m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie LSR obszaru gmin wchodzących w skład Stowarzyszenia - działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich - aktywizowanie ludności wiejskiej - działania mające na celu rozwój turystyki, ochronę i promocję środowiska naturalnego, krajobrazu i zasobów historyczno-kulturowych, popularyzację i rozwój wyrobów regionalnych - wspieranie rozwoju edukacji, oświaty i wychowania - wspieranie rozwoju przedsiębiorczości oraz inicjatyw lokalnych - rozwój społeczeństwa obywatelskiego i aktywności społecznej obywateli - działania na rzecz promocji zatrudnienia i aktywności zawodowej - działania służące upowszechnianiu kultury fizycznej i sportu - pomoc społeczna i działania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - działalność charytatywna - ochrona i promocja zdrowia - działalność na rzecz osób niepełnosprawnych - działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn

	<ul style="list-style-type: none">- działalność wspomagająca rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności- działania na rzecz ekologii i ochrony zwierząt- promocja wolontariatu- działania na rzecz rodziny, macierzyństwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka- promocja Rzeczypospolitej Polskiej za granicą
--	---

Gmina Nowy Kawęczyn współpracuje z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz Gminy i jej mieszkańców w obszarach związanych z kulturą fizyczną, turystyką, rekreacją i aktywnym wypoczynkiem. Zasady, cele i zakres współpracy definiuje ustalany corocznie „Program współpracy Gminy Nowy Kawęczyn z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”. Celem głównym programu jest budowanie partnerstwa między administracją samorządową a organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami dla zaspakajania potrzeb społecznych. Zakres przedmiotowy tejże współpracy obejmuje realizację zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w szczególności zadań z zakresu:

- 1) umacniania w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie
- 2) zwiększenie aktywności społecznej,
- 3) umacnianie współpracy lokalnej
- 4) zwiększanie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów¹⁶

9. Jakość życia w ujęciu badania opinii mieszkańców Gminy

Istotnym elementem obiektywizacji tez i założeń Strategii jest wnikliwe badanie danych zastanych (głównie statystycznych) oraz szeroka konsultacja społeczna. Konsultacja ta obejmuje zarówno instytucje i organizacje zajmujące się problematyką społeczną, jak i podmiot badania czyli społeczeństwo.

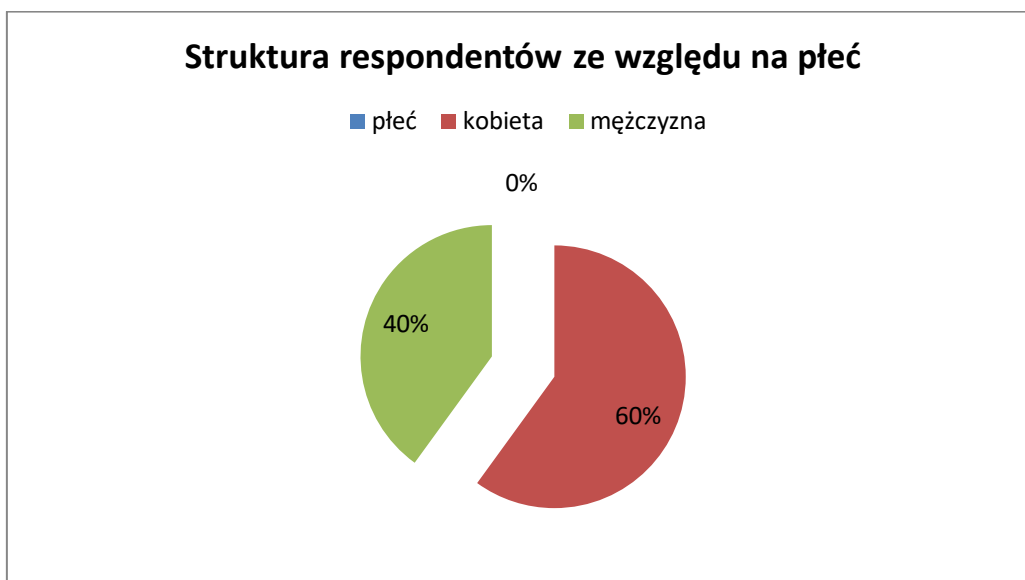
Badanie opinii społecznej zrealizowano poprzez przeprowadzenie anonimowej ankiety dotyczącej różnorodnych aspektów życia, definiowania problemów społecznych oraz proponowania ich rozwiązań. Struktura respondentów odzwierciedla pełny przekrój

¹⁶ www.ugkaweczyn.bip

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

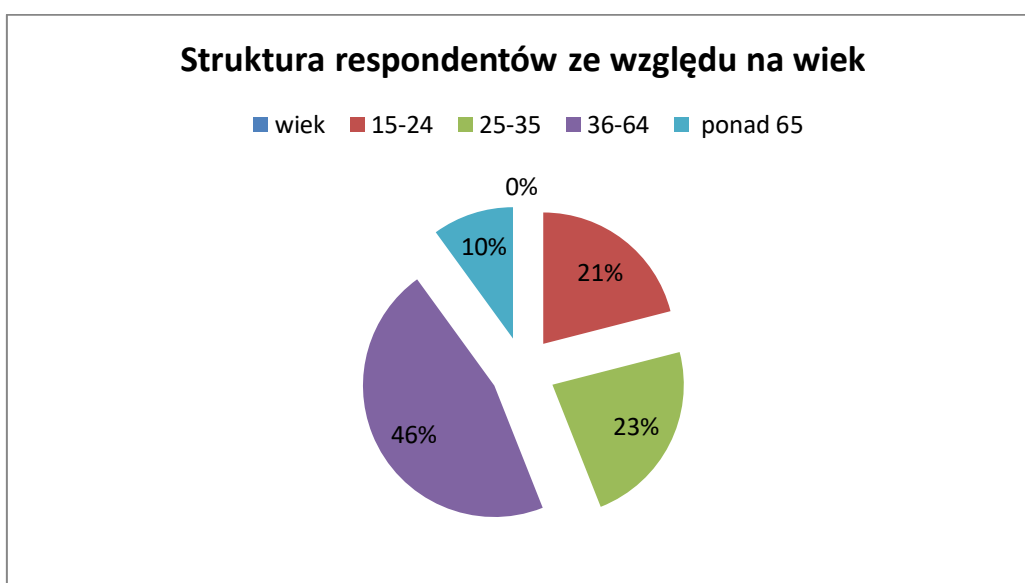
społeczeństwa Gminy. Grupa ta jest zróżnicowana pod względem płci, wieku, wykształcenia, oraz statusu na rynku pracy. Łącznie w badaniu ankietowym udział wzięło 100 osób w opisanej poniżej strukturze. Badanie zostało przeprowadzone w okresie styczeń-luty 2017 r.

Płeć	Kobieta	Mężczyzna
	60	40

Dane: ankieta badania opinii mieszkańców Gminy Nowy Kawęczyn styczeń-luty 2017

Wiek	15-24	25-35	36-64	Powyżej 65 lat
	21	23	46	10

Dane: ankieta badania opinii mieszkańców Gminy Nowy Kawęczyn styczeń-luty 2017

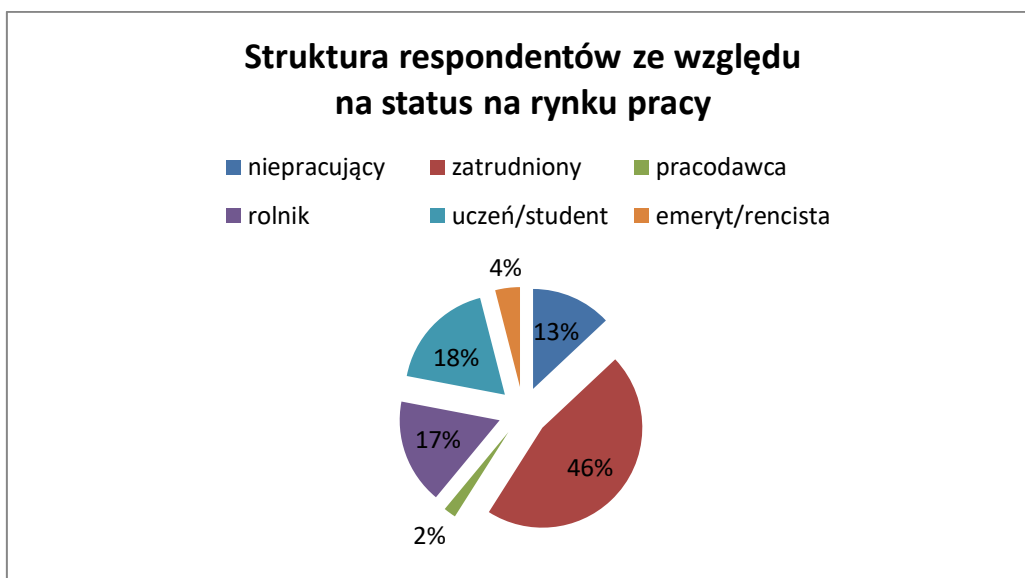
GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

Wykształcenie	Podstawowe	Gimnazjalne	Ponadgimnazjalne	Pomaturalne	Wyższe
	18	17	29	13	23

Dane: ankieta badania opinii mieszkańców Gminy Nowy Kawęczyn styczeń-luty 2017

Status na rynku pracy					
Niepracujący	Zatrudniony	Pracodawca	Rolnik	Uczeń/Student	Emeryt/Rencista
13	46	2	17	18	4

Dane: ankieta badania opinii mieszkańców Gminy Nowy Kawęczyn styczeń-luty 2017

Na podstawie analizy powyższych danych można stwierdzić, że w grupie respondentów dominowały kobiety, w wieku 36-64 lata z wykształceniem ponadgimnazjalnym i wyższym, aktywne na rynku pracy – zatrudnione.

1. Jak Pan/Pani ocenia ogólne warunki życia mieszkańców Gminy Nowy Kawęczyn?

Pytanie ankietowe dotyczące oceny ogólnych warunków życia skonstruowane zostało z myślą o uzyskaniu odpowiedzi „instynktownej” opisującej wrażenie ogólne bez odnoszenia się do szczegółów oceny. Respondenci udzielali tylko jednej odpowiedzi przy użyciu skali bardzo wysoko – wysoko – przeciętnie – nisko - bardzo nisko

Bardzo wysoko	14
Wysoko	4
Przeciętnie	79
Nisko	2
Bardzo nisko	1

Powyższe zestawienie obejmujące wyniki badania ankietowego, wskazuje że wśród mieszkańców Gminy Nowy Kawęczyn znacząco dominuje „przeciętna” ocena ogólnych warunków życia.

2. Jaki jest Pana/Pani poziom zadowolenia z następujących aspektów życia na terenie Gminy Nowy Kawęczyn?

Niniejsza część badania ankietowego skierowana była na pozyskanie szczegółowych opinii na temat zadowolenia mieszkańców z wybranych aspektów życia. Wybrano obszary związane z poczuciem komfortu obywatelskiego, usług społecznych, rynku pracy, możliwości rozwoju edukacyjnego oraz poziomu identyfikacji funkcjonowania gminy. Respondenci odpowiedzieli na 20 pytań szczegółowych, przy każdym udzielając tylko jednej odpowiedzi przy użyciu skali bardzo wysoko – wysoko – przeciętnie – nisko - bardzo nisko. W toku badania ankietowego uzyskano poniższe odpowiedzi.

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

Kategoria	Bardzo wysoki	Wysoki	Przeciętny	Niski	Bardzo niski
Lokalny rynek pracy	0	6	62	28	3
Usługi pomocy społecznej	5	35	52	5	1
Usługi opieki zdrowotnej (lekarze, ośrodki zdrowia)	0	21	64	9	5
Bezpieczeństwo mieszkańców	5	21	63	9	0
Warunki mieszkaniowe	1	18	78	1	0
Stan dróg	0	34	45	11	9
Komunikacja publicznymi środkami transportu	0	8	56	26	8
Edukacja przedszkolna	5	46	38	7	1
Szkolnictwo podstawowe	5	50	41	1	0
Szkolnictwo gimnazjalne	9	43	41	4	0
Dostępność do kultury i rozrywki (biblioteka, koncerty, wystawy)	0	14	49	34	2
Dostępność do sportu i rekreacji (plac zabaw, szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe, boiska sportowe)	2	32	39	25	1
Dostępność poradnictwa specjalistycznego (prawne, psychologiczne, pedagogiczne itp.)	1	3	36	47	12
Dostępność do handlu i usług	6	12	47	30	3
Dostępność do Internetu	5	20	53	18	2
Dostęp do informacji nt. bieżących wydarzeń w Gminie	1	25	39	32	0
Promocja i wizerunek zewnętrzny Gminy	1	21	44	30	1
Organizacja czasu wolnego (koła zainteresowań, kluby sportowe)	0	18	35	38	7
Organizacja imprez cyklicznych w Gminie	1	10	44	39	5
Poziom aktywności społecznej mieszkańców Gminy	1	8	42	42	6

Dane: ankieta badania opinii mieszkańców Gminy Nowy Kawęczyn styczeń-luty 2017

Analiza danych liczbowych przedstawionych w powyższej tabeli wskazuje, że odpowiedzi respondentów stanowią rozwinięcie i nawiązanie do „przeciętnej” oceny ogólnych warunków życia na terenie Gminy.

Najwięcej ocen bardzo wysokich uzyskały kategorie

- Szkolnictwo gimnazjalne

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

- Szkolnictwo podstawowe
- Szkolnictwo gimnazjalne
- Usługi pomocy społecznej
- Dostępność do handlu i usług
- Bezpieczeństwo mieszkańców
- Dostępność do Internetu

Najwięcej ocen wysokich uzyskały kategorie:

- Szkolnictwo gimnazjalne
- Szkolnictwo podstawowe
- Szkolnictwo przedszkolne
- Usługi pomocy społecznej
- Stan dróg

Najwięcej ocen przeciętnych zyskały kategorie:

- Warunki mieszkaniowe
- Usługi opieki zdrowotnej
- Bezpieczeństwo mieszkańców
- Lokalny rynek pracy
- Dostępność do Internetu

Najwięcej ocen niskich zyskały kategorie

- Poziom aktywności społecznej mieszkańców
- Organizacja imprez cyklicznych w Gminie
- Organizacja czasu wolnego
- Dostęp do informacji nt. wydarzeń w Gminie
- Dostępność do kultury i rozrywki

Najwięcej ocen bardzo niskich zyskały kategorie

- Dostępność do poradnictwa specjalistycznego
- Stan dróg
- Komunikacja publicznymi środkami transportu
- Organizacja czasu wolnego

- Poziom aktywności społecznej mieszkańców

Na podstawie powyższej analizy można przedstawić wnioski, że największy poziom zadowolenia mieszkańców Gminy dotyczy systemu edukacji na wszystkich dostępnych poziomach kształcenia, dostępność do Internetu, dostępność do handlu i usługi pomocy społecznej,

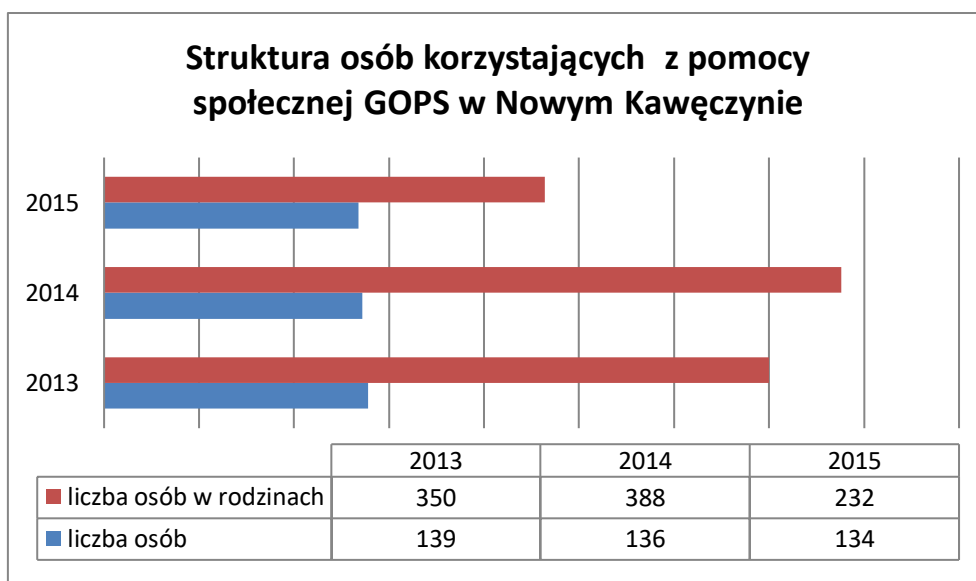
Obszary deficytowe to: dostępność od poradnictwa specjalistycznego, komunikacja publicznymi środkami transportu, niski poziom aktywności społecznej mogą wynikać z niedostatecznej informacji i organizacji czasu wolnego.

V. Problemy społeczne w ujęciu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej¹⁷

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Prawo do wsparcia udzielanego przez GOPS mają osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych. W odniesieniu do świadczeń z pomocy społecznej jednym z nich jest kryterium dochodowe, które od października 2015 ustalone jest na poziomie 634 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 514 zł na osobę w rodzinie.

¹⁷ Opracowanie na podstawie danych GOPS w Nowym Kawęczynie - ocena zasobów pomocy społecznej 2013-2015

*Dane: GOPS w Nowym Kawęczynie - ocena zasobów pomocy społecznej 2013-2015

Z powyższego zestawienia wynika, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej ulega dużym wahaniom z wyraźną spadkową tendencją. Odsetek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy wynosił kolejno w 2013 r. – 10,44, % 2014 r. – 11,57 % oraz w 2015 r. – 6,90%.

Struktura świadczeniobiorców GOPS w Nowym Kawęczynie	2013	2014	2015
ogółem	139	136	134
kobiety	72	73	71
mężczyźni	67	63	63
osoby trwale korzystające	0	0	0
Wiek 0-17	14	15	15
wiek produkcyjny	94	88	89
wiek poprodukcyjny	31	33	30

*Dane: GOPS w Nowym Kawęczynie - ocena zasobów pomocy społecznej 2013-2015

W strukturze osób korzystających z pomocy GOPS w Nowym Kawęczynie nieznacznie przeważają kobiety w wieku produkcyjnym. Należy zwrócić uwagę na zerowe wartości wskaźnika osób długotrwale korzystających. Może to świadczyć o braku uzależnienia od systemu wsparcia osób korzystających ze wsparcia GOPS w Nowym Kawęczynie i nie generuje realnego zagrożenia trwałym wykluczeniem społecznym tych osób.

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie GOPS w Nowym Kawęczynie	2013	2014	2015
pieniężne			
liczba osób	97	100	94
liczba rodzin	97	100	92
liczba osób w rodzinach	240	269	197
niepieniężne			
liczba osób	42	36	40
liczba rodzin	23	25	21
liczba osób w rodzinach	110	119	98

*Dane: GOPS w Nowym Kawęczynie - ocena zasobów pomocy społecznej 2013-2015

Problemy społeczne, z powodu których udzielana jest pomoc są wskazane w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej. W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy jest wystąpienie kilku przesłanek uprawniających do korzystania ze świadczeń (pieniężnych i niepieniężnych) w jednym środowisku. Podstawową jednostką wsparcia w systemie pomocy społecznej jest rodzina. Wsparciem GOPS obejmowane są rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne.

powody przyznania świadczeń pomocy społecznej przez GOPS w Nowym Kawęczynie (rodziny)	2013	2014	2015
ubóstwo	7	8	5
bezrobocie	40	39	50
niepełnosprawność	21	22	24
długotrwała lub ciężka choroba	25	24	25
bezradność w sprawach wychowawczo-opiekuńczych	17	18	11
alkoholizm	2	1	1
narkomania	0	0	0
potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność	8	9	7
bezdomność	0	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	4	2
zdarzenia losowe	0	1	0
Kłęski żywiołowe i ekologiczne	0	1	0
przemoc w rodzinie	0	0	0

*Dane: GOPS w Nowym Kawęczynie – ocena zasobów pomocy społecznej 2013-2015

Z powyższego zestawienia wynika, że głównym powodem przyznawania pomocy społecznej przez GOPS w Nowym Kawęczynie jest bezrobocie. Dezaktywacja zawodowa generuje

istotne deficyty osobiste, rodzinne i społeczne. W perspektywie indywidualnej jest to przede wszystkim spadek poczucia własnej wartości, brak motywacji do działania, izolacja społeczna. W perspektywie funkcjonowania rodziny jest to niemożność zabezpieczenia bytu materialnego, która skłania do korzystania z pomocy instytucji zewnętrznych. Brak pracy przekłada się także na zaburzenie tradycyjnego modelu działania rodziny opartego na autorytecie rodziców jako gwaranta bezpieczeństwa finansowego rodziny. Frustracja osób bezrobotnych przekłada się często na tendencję do nadużywania alkoholu oraz zachowania agresywne. W przypadku bezrobocia długotrwałego czynniki te utrwalają się powodując uzależnienie od systemu pomocy.

GOPS w Nowym Kawęczynie podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania i ograniczania skutków bezrobocia. Osoby bezrobotne uzyskują wsparcie w formie świadczeń pieniężnych (zasiłki), niepieniężnych (pomoc rzeczowa) oraz pomoc w formie pracy socjalnej.

Struktura zasiłków okresowych wypłaconych z tytułu bezrobocia obejmowała: w 2013 r. – 72 świadczenia na kwotę 17 168,00 zł, w 2014 r. – 100 świadczeń na kwotę 27 860,00 zł, natomiast w roku 2015 – 135 świadczeń kwotę 37 466,00 zł

Drugie miejsce na liście powodów udzielania pomocy i wsparcia przyjmuje długotrwała lub ciężka choroba. Długotrwała choroba oznacza utrudnienie, ograniczenie lub uniemożliwienie w pełni sprawnego funkcjonowania w środowisku z uwagi na stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy. GOPS w Nowym Kawęczynie wspiera takie osoby w formie pomocy usługowej, instytucjonalnej oraz finansowej. Osoby dotknięte problemem długotrwałej choroby, które nie są w stanie zaspokoić we własnym zakresie codziennych potrzeb życiowych mogą mieć zapewnioną pomoc w formie usług opiekuńczych.

Struktura zasiłków okresowych wypłaconych z tytułu długotrwałej choroby obejmowała: w 2013 r. – 2 świadczenia dla 1 osoby na kwotę 194,00 zł, w 2014 r. – 1 świadczenie dla 1 osoby na kwotę 409 zł, w 2015 r. – 1 świadczenie dla 1 osoby na kwotę 317 zł

Problemem powiązany lub wynikającym z długotrwałej lub ciężkiej choroby jest niepełnosprawność. Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych definicja osoby niepełnosprawnej brzmi: „Niepełnosprawnymi są osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub

okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności ogranicza zdolności do wykonywania pracy zawodowej”. Dysfunkcjonalność osób niepełnosprawnych często prowadzi do zjawiska wykluczenia z życia zawodowego i społecznego. Niepełnosprawność jest jednym z powodów, dla których udzielana jest pomoc, zarówno w zakresie ustawy o pomocy społecznej jak i w zakresie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wsparcie osób niepełnosprawnych ma charakter finansowy, usługowy i opiekuńczy podobnie jak w przypadku osób chorych długotrwale. Istotnym elementem wsparcia jest także praca socjalna na rzecz włączenia społecznego osób dotkniętych niepełnosprawnością. Działania podejmowane przez pracowników socjalnych mają na celu ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, inicjowanie kontaktów rodzinnych oraz podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodziny w sprawowanie opieki nad osobą wymagającą takiej pomocy, zapewnienie osobom uprawnionym usług w ramach pielęgniarstwa środowiskowego, uwrażliwienie społeczności lokalnych na potrzeby niepełnosprawnych, a także rozpowszechnienie idei wolontariatu, wsparcie osób niepełnosprawnych w dostępie do przysługujących uprawnień np. wyjazdu na turnus rehabilitacyjny, do sanatorium, w uzyskaniu odpowiedniego sprzętu rehabilitacyjnego itp.

Struktura zasiłków okresowych wypłaconych z tytułu niepełnosprawności obejmowała: w 2013 r. – 2 świadczenia dla 1 osoby na kwotę 191 zł, w 2014 r. – 3 świadczenia dla 1 osoby na kwotę 578 zł

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych stanowi kolejną pozycję na liście przyczyn przyznawania świadczeń pomocy społecznej w Gminie Nowy Kawęczyn. Działania GOPS są zorientowane wzmocnienie funkcji rodziny jako podstawowej instytucji wychowawczej kształtującej postawy etyczne i społeczne człowieka. Znaczną grupę klientów GOPS w Nowym Kawęczynie stanowią rodziny, które borykają się z trudnościami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Bezradność ta wynika z zaburzenia równowagi systemu rodzinnego przejawiającego się trudnościami we własnym wypełnianiu ról społecznych przez poszczególnych członków rodziny. Objawia się to problemami w pełnieniu ról rodzicielskich i problemami wychowawczymi związanymi z prezentowaniem przez dzieci agresywnych zachowań, łamaniem obyczajów i norm społecznych. Pomoc GOPS w takich

przypadkach zmierza do udzielania rodzinie wsparcia w odbudowie prawidłowych relacji i umacniania własnych postaw rodzicielskich. Warunkiem powodzenia jest możliwie jak najwcześniejsze udzielenie pomocy oraz stosowanie działań profilaktyczno-ochronnych. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak: uzależnienie od środków psychoaktywnych, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych wyrażające się m. in. w postaci niedojrzałości emocjonalnej, problemach we współżyciu z ludźmi, trudnościach adaptacyjnych, bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemach wychowawczych w środowisku rodzinnym, szkolnym ujawniających się w postaci zachowań buntowniczych, agresywnych, konfliktowych, łamania przez dzieci i młodzież panujących obyczajów, norm, wartości.

Istotnym elementem wspierania dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych jest działalność świetlicy wiejskiej w Nowym Kawęczynie. Działalność świetlicy skierowana jest na kształtowanie pozytywnych wzorców społecznych poprzez:

- zapobiegania „nudzie” - tworzenie miejsca, w którym młodzi ludzie mogliby się czuć bezpiecznie respektując normy społeczne
- zapewnienie dzieciom i młodzieży wartościowego spędzania czasu wolnego
- pomoc w odrabianiu lekcji
- wzmocnienie bezpieczeństwa i poczucia własnej wartości
- nauczanie radzenia sobie w trudnych sytuacjach
- zwiększenie umiejętności związanych z dbaniem o własny rozwój i zaspokajaniem własnych potrzeb
- zbudowanie systemu oparcia i ochrony siebie
- edukacja z zakresu profilaktyki uzależnień

Jednym z powodów udzielania wsparcia przez GOPS w Nowym Kawęczynie jest ubóstwo. Ubóstwo jest definiowane jako sytuacja, w której jednostka (osoba, rodzina, gospodarstwo domowe) nie dysponuje wystarczającymi środkami pozwalającymi na zaspokojenie jej potrzeb. Ludzie żyją w ubóstwie jeżeli ich dochód i zasoby są tak niskie, że uniemożliwią im to osiągnięcie poziomu życia uznawanego w ich społeczeństwie za minimalnie akceptowalny. Są oni często wykluczeni i zmarginalizowani w stosunku do aktywności (gospodarczych, społecznych i kulturalnych), które są normą dla innych, a ich dostęp do praw podstawowych

może być ograniczony. Czynnikiem szczególnie sprzyjającym występowaniu zjawiska ubóstwa jest bezrobocie, wielodzietność, niezaradność i niskie kwalifikacje zawodowe.

GOPS w Nowym Kawęczynie podejmuje działania na rzecz ograniczania skutków ubóstwa poprzez kompleksowe wsparcie rodzin w formie udzielania pomocy finansowej oraz rzeczowej. Istotnym czynnikiem tego wsparcia jest realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W ramach tego programu:

- w 2013 r. wydatkowano kwotę 28 832,00 zł na opłacenie posiłków dla 42 osób,
- w 2014 r. wydatkowano kwotę 25 611,00 zł na opłacenie posiłków dla 36 osób,
- w 2015 r. wydatkowano kwotę 19 809,00 zł na opłacenie posiłków dla 40 osób.

Statystyczna diagnoza problemów społecznych opiera się na twardych danych liczbowych i nie uwzględnia perspektywy „danych wrażliwych”. Do kategorii problemów społecznych niechętnie deklarowanych należy przemoc w rodzinie oraz alkoholizm. Niewielka liczba rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej GOPS z tych powodów wynika z braku identyfikacji problemu w lub poczucia wstydu lub strachu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie jest koordynatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 -2016.

Przemoc definiowana jest jako jednorazowe albo powtarzające się działanie lub zaniechanie naruszające prawa osobiste członków rodziny, w szczególności narażające na niebezpieczeństwo utraty życia i zdrowia, naruszające godność, nietykalność cielesną, wolność. Powodujące szkody na zdrowiu fizycznym i psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Nowy Kawęczyn działa Zespół Interdyscyplinarny. Głównym celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. Zakres działania Zespołu Interdyscyplinarnego obejmuje:

1. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie.
2. Opracowanie procedur postępowania w przypadku rozpoznania i zgłoszenia przemocy w rodzinie.

3. Udzielanie wstępnej pomocy, wskazanie możliwości uzyskania pomocy interdyscyplinarnej dla wszystkich członków rodziny.
4. Wyjaśnienie procedur „Niebieskie Karty”, socjoterapii, terapii sprawców, terapii osób doświadczających przemocy itp., kierowanie do specjalistycznych placówek i programów.
5. Opracowanie wspólnie z rodziną strategii wychodzenia z kryzysu, służenie radą i pomocą.
6. Aktywne poszukiwanie wsparcia rodzin zaprzyjaźnionych w społeczności lokalnej.
7. Opracowanie wniosków do gminnych programów profilaktycznych.
8. Posiadanie świadomości wzajemnych kompetencji składu Zespołu i jego ustawiczne kształcenie i modyfikowanie w zależności od wynikających potrzeb.
9. Udzielanie pomocy, w szczególności psychologicznej, a w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego lub prawnego osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.
10. Podejmowanie działań profilaktycznych poprzez edukację społeczną i edukację rodzin.
11. Podejmowanie działań zmierzających do podniesienia poziomu wiedzy w zakresie kompetencji i obowiązków, pracowników instytucji/placówek zobowiązanych do realizowania zadania z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, którzy nie są członkami Zespołu.
12. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Przedstawiciele wchodzący w skład Zespołu realizują procedury w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach Przewodniczącemu Zespołu.¹⁸

Alkoholizm – jedna z przyczyn przyznawania świadczeń pomocy społecznej w Nowym Kawęczynie - stanowi poważny problem natury medycznej i społecznej. Dotyczy bowiem nie tylko osoby uzależnionej od alkoholu, ale też wszystkich bliskich. W rodzinach z problemem alkoholowym obserwuje się niezaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dzieci. W konsekwencji powoduje ich większą podatność na niedostosowanie społeczne. Można wręcz mówić o zjawisku „dziedziczenia alkoholizmu”. Niewielka liczba rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej GOPS wynika z braku identyfikacji problemu w lub poczucia wstydu lub strachu członków tych rodzin. Działania GOPS w związku z problemem

¹⁸ Źródło: www.NowyKaweczyn.pl

alkoholizmu mają charakter komplementarny do pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zakres pomocy społecznej skupia się wokół podjęcia terapii przez osobę uzależnioną oraz złagodzenia skutków dysfunkcji rodzinnych powstałych w jej środowisku poprzez wsparcie finansowe i rzeczowe.

Działania w zakresie profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Nowy Kawęczyn zostały podzielone na następujące obszary

- realizacja zajęć sportowych w publicznych jednostkach oświaty
- działalność świetlic środowiskowych
- finansowanie programów profilaktycznych - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży
- finansowanie szkoleń
- działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych inicjuje i monitoruje działania związane z edukacją i profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych. Celem działań jest ograniczanie dostępności alkoholu, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej osobom uzależnionym, podejmowanie działań w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie oraz zwiększanie zdolności osób do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi. Podejmowane działania mają za zadanie wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowanie zdrowego stylu życia oraz pomoc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Komisja uprawniona jest do podejmowania czynności zmierzających do sądowego orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, zobowiązania poddania się leczeniu odwykowemu.

Do głównych zadań realizowanych przez Komisję należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a w szczególności:

- Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
- Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych.
- Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Ilość posiedzeń Komisji: 2013- 7 2014 – 6 2015 – 8

Ilość wezwań : 2013 – 16, 2014 – 13, 2015 -10

Ilość wniosków do sądu o przymusowe leczenie: 2013- 1 2014 – 0 2015 – 1

Ilość opinii o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych: 2013 – 6, 2014 – 2, 2015 – 4

Środki wykorzystane na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych: 2013 – 29.529,69.zł, 2014 – 27.877,22 zł, 2015 – 23.927,18 zł

VI. Problemy społeczne w ujęciu badania opinii mieszkańców Gminy

Problemy społeczne z perspektywy mieszkańców Gminy zostały zbadane poprzez uzyskanie odpowiedzi na 15 pytań głównych dotyczących definiowania, diagnozowania oraz sposobów rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy. Pytania miały charakter wielokrotnego wyboru oraz wypowiedzi o charakterze otwartym. Ankieta została przeprowadzona w styczniu-lutym 2017 r. W badaniu udział wzięło 100 mieszkańców Gminy Nowy Kawęczyn według struktury opisanej w punkcie IV.9.

Badanie obejmuje szerszą wypowiedź społeczną na temat przyczyn i sposobów rozwiązywania głównych problemów społecznych zdefiniowanych przez samych respondentów oraz wskazanych przez analizę danych GOPS w Nowym Kawęczynie, jako głównej instytucji pomocy społecznej. Omówione zostały zagadnienia – ubóstwa, bezrobocia,

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

starzenia się społeczeństwa, niepełnosprawności, problemów dzieci i młodzieży, głównych patologii i dysfunkcji społecznych oraz niskiej partycypacji społecznej.

Jakie Pana/Pani zdaniem problemy społeczne występują najczęściej na terenie Gminy Nowy Kawęczyn? (maksymalnie 10)	
Nazwa problemu społecznego	Liczba odpowiedzi
Ubóstwo	45
Marginalizacja i wykluczenie społeczne	5
Niski poziom aktywności społecznej	45
Przemoc w rodzinie	4
Alkoholizm	40
Uzależnienia od środków psychoaktywnych	2
Uzależnienia od współczesnych środków komunikacji (Internet, telefonia komórkowa, komputer)	45
Zaniedbanie rozwoju dziecka i młodzieży	3
Problemy opiekuńczo-wychowawcze	23
Potrzeba ochrony macierzyństwa	25
Bezrobocie	71
Niepełnosprawność	28
Długotrwała choroba	27
Starzenie się społeczeństwa	51
Emigracja zarobkowa osób młodych i wykształconych	25
Bezradność życiowa	50
Bezdomność	2
Brak lokalnych zasobów ludzkich do pracy zarobkowej	15
Wzrost agresji	8
Samotne wychowywanie dzieci	27
Depopulacja	5
Rozluźnienie więzi rodzinnych i społecznych	17
Przestępczość	4
Inne (proszę nazwać) Brak odpowiedzi	

Analiza powyższych danych liczbowych wskazuje, że z perspektywy mieszkańców Gminy **dziesięć najbardziej istotnych problemów społecznych stanowią w kolejności:**

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

- (71) bezrobocie
- (51) starzenie się społeczeństwa
- (50) bezradność życiowa
- (45) ubóstwo
- (45) niski poziom aktywności życiowej
- (40) alkoholizm
- (28) niepełnosprawność
- (27) długotrwała choroba
- (27) samotne wychowywanie dzieci
- (25) emigracja zarobkowa ludzi młodych i wykształconych
- (25) potrzeba ochrony macierzyństwa

Jakie Pana/Pani zdaniem Instytucje są odpowiedzialne za rozwiązywanie wskazanych powyżej problemów społecznych?	
Nazwa Instytucji	Liczba odpowiedzi
Władze centralne – Rząd	27
Władze lokalne – Wójt	65
Radni	12
Organizacje kościelne i wyznaniowe	5
Organizacje pożytku publicznego – Stowarzyszenia i Fundacje	6
Jednostki systemu edukacji – szkoły	22
Policja	37
Powiatowy Urząd Pracy	37
Jednostki pomocy społecznej – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	54
Osoby dotknięte problemem we własnym zakresie	18
Grupy samopomocy	3
Inne	
• Brak odpowiedzi	

Analiza powyższych danych liczbowych wskazuje, że z perspektywy mieszkańców Gminy **pięciomanajważniejszymi Instytucjami odpowiedzialnymi za rozwiązywanie problemów społecznych są w kolejności:**

- (56) Władze lokalne – Wójt

- **(43) Jednostki pomocy socjalnej – GOPS**
- **(37) Policja**
- **(37) Powiatowy Urząd Pracy**
- **(27) Władze centralne - Rząd**

Jakie Pana/Pani zdaniem czynniki powodują problem ubóstwa na terenie Gminy Nowy Kawęczyn?	
Nazwa czynnika	Liczba Odpowiedzi
Bezrobocie	67
Uzależnienia	16
Niezaradność życiowa	65
Długotrwała choroba	15
Niepelnosprawność	23
Bezdomność	2
Niska motywacja do zmiany sytuacji życiowej	56
Dysfunkcje rodziny	6
Niskie dochody z pracy zarobkowej	51
Inne	
<ul style="list-style-type: none"> • Alkoholizm 	

Analiza powyższych danych liczbowych wskazuje, że z perspektywy mieszkańców Gminy **pięcioma najważniejszymi czynnikami generującymi ubóstwo są w kolejności:**

- **(67) bezrobocie**
- **(65) niezaradność życiowa**
- **(56) niska motywacja do zmiany sytuacji życiowej**
- **(51) niskie dochody z pracy zarobkowej**
- **(23) niepełnosprawność**

Jakie Pana/Pani zdaniem należy podjąć środki zaradcze na rzecz eliminacji lub ograniczenia problemu ubóstwa na terenie Gminy Nowy Kawęczyn?	
Nazwa środka zaradczego	Liczba odpowiedzi
Środki materialne i finansowe wspierania rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej	59
Specjalistyczne poradnictwo na rzecz rodzin z dysfunkcjami	14

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

Specjalistyczne poradnictwo na rzecz podnoszenia umiejętności i kompetencji życiowych	23
Bezpłatne dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach	17
Zwiększenie dostępu do opieki zdrowotnej	16
Zwiększenie dostępności do zatrudnienia poprzez tworzenie nowych miejsc pracy	34
Terapie uzależnień	12
Wzrost oferty szkoleń dla osób pozostających bez zatrudnienia w celu nabycia lub zmiany kwalifikacji zawodowych	22
Wsparcie i promocja instytucji świadczących pomocy na rzecz osób pozostających w ubóstwie	8
Inne	
<ul style="list-style-type: none"> • Brak odpowiedzi 	

Analiza powyższych danych liczbowych wskazuje, że z perspektywy mieszkańców Gminy **pięcioma najważniejszymi czynnikami eliminującymi lub ograniczającymi ubóstwo są w kolejności:**

- **(59) środki materialne i finansowe wspierania rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej**
- **(34) zwiększenie dostępności do zatrudnienia poprzez tworzenie nowych miejsc pracy**
- **(23) specjalistyczne poradnictwo na rzecz podnoszenia umiejętności i kompetencji życiowych**
- **(22) wzrost oferty szkoleń dla osób pozostających bez zatrudnienia w celu nabycia lub zmiany kwalifikacji zawodowych**
- **(17) bezpłatne dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach**

Jakie Pana/Pani zdaniem problemy dotyczą osoby starsze na terenie Gminy Nowy Kawęczyn?	
Nazwa problemu	Liczba odpowiedzi
Choroby	87
Niepełnosprawność	38
Samotność	37

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

Niskie świadczenia emerytalno-rentowe	71
Niska aktywność i marginalizacja społeczna	9
Ograniczony dostęp do środków transportu	13
Brak opieki ze strony rodziny	20
Trudności w załatwianiu spraw urzędowych	8
Utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów	43
Brak lub niski kompetencje z zakresie umiejętności korzystania z nowoczesnych narzędzi komunikacji (telefon komórkowy, komputer, Internet, karty płatnicze itp.)	10
Trudne warunki mieszkaniowe	6
Zaburzone poczucie bezpieczeństwa	1
Inne <ul style="list-style-type: none"> • Brak odpowiedzi 	

Analiza powyższych danych liczbowych wskazuje, że z perspektywy mieszkańców Gminy pięcioma najpoważniejszymi problemami osób starszych są w kolejności:

- **(87) Choroby**
- **(71) Niskie świadczenia emerytalno-rentowe**
- **(43) Utrudniony dostęp od lekarzy specjalistów**
- **(38) Niepełnosprawność**
- **(37) Samotność**

Jakie Pana/Pani zdaniem należy podjąć środki zaradcze na rzecz eliminacji lub ograniczenia problemów osób starszych terenie Gminy Nowy Kawęczyn?	
Nazwa środka zaradczego	Liczba odpowiedzi
Zwiększenie dostępu do podstawowej opieki zdrowotnej	39
Zwiększenie dostępu do specjalistycznej opieki zdrowotnej i rehabilitacji	76
Zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych	24
Tworzenie i wdrażania programów profilaktyki zdrowotnej	12
Zwiększenie dostępu do usług prawnych	7

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

Udostępnienie pomocy przy załatwieniu spraw urzędowych	13
Wspieranie i promocja instytucji świadczących pomoc na rzecz osób starszych	16
Tworzenie klubów seniorów	11
Tworzenie i wdrażanie ofert edukacyjnych skierowanych do osób starszych np. Uniwersytet Trzeciego Wieku	4
Działania na rzecz włączania osób starszych w życie społeczne	19
Inne	
<ul style="list-style-type: none"> • Komunikacja miejska 	

Analiza powyższych danych liczbowych wskazuje, że z perspektywy mieszkańców Gminy pięcioma najpoważniejszymi czynnikami eliminacji lub ograniczenia problemów osób starszych są w kolejności:

- **(76) Zwiększenie dostępu do specjalistycznej opieki zdrowotnej i rehabilitacji**
- **(39) Zwiększenie dostępu do podstawowej opieki zdrowotnej**
- **(24) Zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych**
- **(19) Działania na rzecz włączenia osób starszych w życia społeczne**
- **(16) Wspieranie i promocja instytucji świadczących pomoc na rzecz osób starszych**

Jakie Pana/Pani zdaniem problemy dotyczą osoby chore i niepełnosprawne na terenie Gminy Nowy Kawęczyn?	
Nazwa problemu	Liczba odpowiedzi
Utrudniony dostęp do edukacji	5
Utrudniony dostęp do zatrudnienia	50
Utrudniony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej i rehabilitacji	63
Izolacja i wykluczenie społeczne	12
Bariery komunikacyjne i architektoniczne	15

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

Brak możliwości korzystania z pełni praw obywatelskich i społecznych	2
Poczucie samotności i bezradności	38
Brak dostępu do usług opiekuńczych	13
Inne	
<ul style="list-style-type: none"> • Brak odpowiedzi 	

Analiza powyższych danych liczbowych wskazuje, że z perspektywy mieszkańców Gminy pięcioma najpoważniejszymi problemami osób chorych i niepełnosprawnych są w kolejności:

- **(63) Utrudniony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej i rehabilitacji**
- **(50) Utrudniony dostęp do zatrudnienia**
- **(38) Poczucie samotności i bezradności**
- **(15) Bariery komunikacyjne i architektoniczne**
- **(13) Brak dostępu do usług opiekuńczych**

Jakie Pana/Pani zdaniem należy podjąć środki zaradcze na rzecz eliminacji lub ograniczenia problemów osób chorych i niepełnosprawnych terenie Gminy Nowy Kawęczyn?	
Nazwa środka zaradczego	Liczba odpowiedzi
Likwidacja barier w obiektach infrastruktury miejskiej	10
Wspomaganie w poszukiwaniu miejsc pracy	39
Pełen dostęp do opieki medycznej, rehabilitacji i pomocy społecznej	53

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

Wzrost dostępu do usług opiekuńczych	30
Zapewnienie równych szans w zakresie dostępu do edukacji, kultury, sportu	12
Działania na rzecz włączenia społecznego osób z niepełnosprawnościami	18
Wsparcie i promocja instytucji świadczących pomoc na rzecz osób z niepełnosprawnościami	18
Inne	
<ul style="list-style-type: none"> • Brak odpowiedzi 	

Analiza powyższych danych liczbowych wskazuje, że z perspektywy mieszkańców Gminy pięćmioma najpoważniejszymi czynnikami eliminacji lub ograniczenia problemów osób niepełnosprawnych są w kolejności:

- **(53) Pelen dostęp do opieki medycznej, rehabilitacji i pomocy społecznej**
- **(39) Wspomaganie w poszukiwaniu miejsc pracy**
- **(30) Wzrost dostępu do usług opiekuńczych**
- **(18) Działania na rzecz włączenia społecznego osób z niepełnosprawnościami**
- **(18) Wsparcie i promocja instytucji świadczących pomoc na rzecz osób z niepełnosprawnościami**

Jakie Pana/Pani zdaniem negatywne zjawiska społeczne dotyczą dzieci i młodzież na terenie Gminy Nowy Kawęczyn ?	
Nazwa zjawiska społecznego	Liczba odpowiedzi
Brak pozytywnych wzorców i autorytetów moralnych	11
Przemoc domowa	1
Stosowanie używek – alkohol i papierosy	37

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

Stosowanie narkotyków i dopalaczy	12
Uzależnienie od komputera, Internetu, telefonu komórkowego	71
Brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu	55
Chuligaństwo i przestępczość	4
Demoralizacja	4
Bezproduktywne spędzanie wolnego czasu	39
Ograniczony dostęp do placówek kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych	27
Zaniedbanie wychowawcze	10
Niska aktywność społeczna	23
Inne	
<ul style="list-style-type: none"> • Brak miejsc sportowo-rekreacyjnych. Siłownia na powietrzu 	

Analiza powyższych danych liczbowych wskazuje, że z perspektywy mieszkańców Gminy **pięcioma najpoważniejszymi negatywnymi zjawiskami społecznymi dotyczącymi dzieci i młodzież są w kolejności:**

- **(71) Uzależnienie od komputera, Internetu, telefonu komórkowego**
- **(55) Brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu**
- **(39) Bezproduktywne spędzanie wolnego czasu**
- **(37) Stosowanie używek – alkohol i papierosy**
- **(27) Ograniczony dostęp do placówek kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych**

Jakie Pana/Pani zdaniem należy podjąć środki zaradcze na rzecz eliminacji lub ograniczenia problemów społecznych dotyczących dzieci i młodzież terenie Gminy Nowy Kawęczyn?	
Nazwa środka zaradczego	Liczba odpowiedzi
Wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji poprzez zapewnienie pomocy jej członkom	48

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

Poprawa wzajemnej komunikacji w relacjach rodzice-dzieci	20
Organizowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży	53
Wdrażanie programów profilaktyki uzależnień w szkołach	11
Zapewnienie w każdej szkole pomocy psychologa i pedagoga	25
Wspieranie i promocja instytucji powołanych do świadczenia pomocy na rzecz dzieci i młodzieży	16
Zwiększenie dostępu do placówek kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych	26
Treningi kompetencji osobistych i społecznych	7
Społeczna negacja wobec stosowania używek przez dzieci i młodzież	14
Inne	
<ul style="list-style-type: none"> • Brak odpowiedzi 	

Analiza powyższych danych liczbowych wskazuje, że z perspektywy mieszkańców Gminy pięćmioma najpoważniejszymi czynnikami ograniczającymi lub eliminującymi negatywne zjawiska społeczne dotyczącymi dzieci i młodzież są w kolejności:

- **(53) Organizowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży**
- **(48) Wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji poprzez zapewnienie pomocy jej członkom**
- **(26) Zwiększenie dostępu do placówek kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych**
- **(25) Zapewnienie w każdej szkole pomocy psychologa i pedagoga**
- **(20) Poprawa wzajemnej komunikacji w relacjach dzieci-rodzice**

Jakie Pana/Pani zdaniem są przyczyny występowania problemu bezrobocia na terenie Gminy Nowy Kawęczyn?	
Nazwa przyczyny bezrobocia	Liczba odpowiedzi
Brak miejsc pracy w Gminie	69
Trudności w dojeździe do pracy	21

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

Niechęć do podjęcia zatrudnienia	45
Brak warunków do podjęcia działalności gospodarczej	4
Problem z zapewnieniem opieki dla dziecka/osoby zależnej	24
Brak doświadczenia zawodowego	25
Niedostateczne kwalifikacje zawodowe	27
Niskie wynagrodzenia	36
Brak organizacji wspomagających proces poszukiwania pracy	9
Niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców gminy	13
Inne	
<ul style="list-style-type: none"> • Brak odpowiedzi 	

Analiza powyższych danych liczbowych wskazuje, że z perspektywy mieszkańców Gminy pięcioma najpoważniejszymi czynnikami powodującymi bezrobocie są w kolejności:

- **(69) Brak miejsc pracy w Gminie**
- **(45) Niechęć do podjęcia zatrudnienia**
- **(36) Niskie wynagrodzenia**
- **(27) Niedostateczne kwalifikacje zawodowe**
- **(25) Brak doświadczenia zawodowego**

Jakie Pana/Pani zdaniem należy podjąć środki zaradcze na rzecz eliminacji lub ograniczenia problemu bezrobocia terenie Gminy Nowy Kawęczyn?	
Nazwa środka zaradczego	Liczba odpowiedzi
Tworzenie i wdrażanie kompleksowych programów szkoleniowo-doradczych skierowanych na integrację z rynkiem pracy osób pozostający poza zatrudnieniem	50
Promowanie elastycznych form zatrudnienia umożliwiających godzenie pracy	17

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

zawodowej i życia rodzinnego	
Zapewnienie opieki instytucjonalnej dla dzieci i osób zależnych	19
Promocja zatrudnienia oraz wspomaganie przedsiębiorczości w gminie	21
Wsparcie firm działających lokalnie w celu organizowania nowych miejsc pracy	28
Dostosowanie systemu szkolnictwa do wymogów rynku pracy	16
Pozyskiwanie środków zewnętrznych na inwestycje generujące tworzenie miejsc pracy	19
Wdrażanie programów zatrudnienia subsydiowanego oraz płatnych staży zawodowych	9
Wsparcie i promocja instytucji działających w obszarze rynku pracy	6
Inne	
<ul style="list-style-type: none"> • Brak odpowiedzi 	

Analiza powyższych danych liczbowych wskazuje, że z perspektywy mieszkańców Gminy pięcioma najważniejszymi czynnikami powodującymi ograniczenie lub eliminację bezrobocia są w kolejności:

- **(50) Tworzenie i wdrażanie kompleksowych programów szkoleniowo-doradczych skierowanych na integrację z rynkiem pracy osób pozostający poza zatrudnieniem**
- **(28) Wsparcie firm działających lokalnie w celu organizowania nowych miejsc pracy**
- **(19) Pozyskiwanie środków zewnętrznych na inwestycje generujące tworzenie miejsc pracy**
- **(19) Zapewnienie opieki instytucjonalnej dla dzieci i osób zależnych**
- **(17) Promowanie elastycznych form zatrudnienia umożliwiających godzenie pracy zawodowej i życia rodzinnego**

Jakie Pana/Pani zdaniem na terenie Gminy Nowy Kawęczyn występują dysfunkcje rodziny?	
Nazwa problemu	Liczba odpowiedzi
Zaniedbanie rozwoju dziecka	6
Trudności opiekuńczo-wychowawcze	45
Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	41
Rodziny niepełne	16

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

Rozluźnienie więzi rodzinnych	12
Problem przemocy w rodzinie	8
Problem uzależnień w rodzinie	22
Dziedziczenie negatywnych postaw społecznych	20
Niski poziom włączenia społecznego	5
Niski poziom dochodów rodziny	56
Inne	
<ul style="list-style-type: none"> • Brak odpowiedzi 	

Analiza powyższych danych liczbowych wskazuje, że z perspektywy mieszkańców Gminy

pięcioma najpoważniejszymi czynnikami powodującymi dysfunkcje rodziny są w

kolejności:

- **(56) Niski poziom dochodów rodziny**
- **(45) Trudności opiekuńczo-wychowawcze**
- **(41) Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego**
- **(22) Problem uzależnień w rodzinie**
- **(20) Dziedziczenie negatywnych postaw społecznych**

Jakie Pana/Pani zdaniem należy podjąć działania na rzecz eliminacji lub ograniczenia problemów dysfunkcji rodziny na terenie Gminy Nowy Kawęczyn?	
Nazwa działania	Liczba odpowiedzi
Tworzenie i wdrażanie programów wsparcia i pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.	20
Tworzenie i wdrażanie programów pomocy i wsparcia osobom uzależnionym i współuzależnionym w rodzinie.	13

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

Tworzenie i wdrażanie programów wsparcia i pomocy rodzinie zagrożonej bezrobociem, biedą i ubóstwem, wykluczeniem społecznym.	44
Tworzenie i wdrażanie programów wsparcia i pomocy matkom samotnie wychowującym dziecko	15
Tworzenie oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	33
Tworzenie i wdrażanie programów ograniczania bezradności opiekuńczo-wychowawczej	10
Tworzenie i wdrażanie programów podnoszenie kompetencji prowadzenia gospodarstwa domowego	14
Tworzenie i wdrażanie programów aktywności i włączenia społecznego rodzin	11
Udostępnienie możliwości korzystania z poradnictwa specjalistycznego - psycholog, pedagog, prawnik	15
Tworzenie i wdrażanie programów aktywizacji zawodowej.	17
Rozwój i wsparcie instytucji działających na rzecz wspierania rodziny.	16
Inne • Brak odpowiedzi	

Analiza powyższych danych liczbowych wskazuje, że z perspektywy mieszkańców Gminy pięćmioma najważniejszymi działaniami na rzecz eliminacji lub ograniczenia problemów dysfunkcji rodziny są w kolejności:

- **(44) Tworzenie i wdrażanie programów wsparcia i pomocy rodzinie zagrożonej bezrobociem, biedą i ubóstwem, wykluczeniem społecznym**
- **(33) Stworzenie oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży**
- **(20) Tworzenie i wdrażanie programów wsparcia i pomocy rodzinom dotkniętym przemocą**
- **(17) Tworzenie i wdrażanie programów aktywizacji zawodowej**
- **(16) Rozwój i wsparcie instytucji działających na rzecz wspierania rodziny**

Jakie są Pana/Pani zdaniem przyczyny niskiej aktywności społecznej mieszkańców Gminy Nowy Kawęczyn?	
Nazwa przyczyny	Liczba odpowiedzi
Niski poziom zaufania do władzy	13
Ograniczenia finansowe	45
Ograniczenia zdrowotne	15
Pesymizm i zniechęcenie do działania	25
Niedostosowanie podejmowanych działań do potrzeb lokalnej społeczności	7

Niski poziom świadomości o potrzebie aktywności społecznej	33
Niedostateczny poziom informacji o działaniach na rzecz podnoszenia aktywności społecznej mieszkańców	11
Słabo rozwinięta infrastruktura społeczna	13
Niewystarczająca liczba liderów lokalnych	9
Uboga oferta usług rekreacji i wypoczynku	42
Niski poziom identyfikacji z regionem zamieszkania	6
Mała intensywności i różnorodność działań w dziedzinie kultury	16
Niska kreatywność społeczności lokalnej	15
Inne	
• Brak czasu	

Analiza powyższych danych liczbowych wskazuje, że z perspektywy mieszkańców Gminy pięcioma najpoważniejszymi przyczynami niskiej aktywności społecznej są w kolejności:

- **(45) Ograniczenia finansowe**
- **(42) Uboga oferta usług rekreacji i wypoczynku**
- **(33) Niski poziom wiedzy o potrzebie aktywności społecznej**
- **(25) Pesymizm i zniechęcenie do działania**
- **(16) Mała intensywności i różnorodność działań w dziedzinie kultury**

VII. Wizja Gminy, Misja Gminy, Cele Strategiczne

<p>Misja Gminy Nowy Kawęczyn</p> <p>Zapewnienie mieszkańcom Gminy Nowy Kawęczyn warunków sprzyjających rozwojowi osobistemu i zawodowemu oraz przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu</p>

poprzez stworzenie sprawnego systemu umożliwiającego osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych i pełne włączenie społeczne

**Wizja Gminy Nowy Kawęczyn
Nowy Kawęczyn Gminą zintegrowaną społecznie,
podnoszącą jakość życia mieszkańców, zaspokajającą ich potrzeby
i stwarzającą im możliwość rozwoju**

Cele strategiczne:

- 1. Przeciwdziałanie czynnikom marginalizacji i wykluczenia społecznego oraz ograniczanie ich skutków.**
- 2. Wspieranie prawidłowego funkcjonowania rodziny ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży.**
- 3. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz ich włączenie społeczno-zawodowe.**
- 4. Rozwój aktywności społecznej mieszkańców.**

VIII. Analiza SWOT

Analiza SWOT stanowi narzędzie oceny potencjału i zasobów Gminy w kontekście zadań zdefiniowanych w niniejszej Strategii. Ma na celu wskazanie najlepszych rozwiązań i kierunków działań do osiągnięcia celów przy minimalizacji zagrożeń, ograniczaniu słabych stron oraz wykorzystaniu szans i mocnych stron.

Istotą analizy jest identyfikacja czynników które mogą wpływać na funkcjonowanie Strategii oraz posegregowanie ich na cztery grupy:

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE NOWY KAWĘCZYN NA LATA 2017-2023

- mocne strony - S (Strengths) - mocna strona to czynnik wewnętrzny Gminy, czyli to co stanowi atut, przewagę, zaletę
- słabe strony - W (Weaknesses) - słaba strona to czynnik wewnętrzny Gminy, czyli to co stanowi słabość, barierę, wadę
- szanse - O (Opportunities) - szansa to czynnik zewnętrzny - otoczenie Gminy, czyli to co stwarza korzystne zmiany,
- zagrożenia - T (Threats) - zagrożenie to czynnik zewnętrzny – otoczenie Gminy , czyli to co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Korzystne położenie Gminy umożliwiające rozwój zasobów ludzkich i gospodarki poprzez dostępność powiatowych i wojewódzkich ośrodków edukacji i zatrudnienia • Wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym • Doświadczenie Gminy w pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych na realizację projektów społecznych i infrastrukturalnych • Malejące bezrobocie • Działające stowarzyszenia i grupy nieformalne • Funkcjonowanie świetlicy wiejskiej • Duży zakres środków wsparcia instytucjonalnego osób pozostających w trudnej sytuacji życiowej • Dobra jakość funkcjonowania instytucji zabezpieczenia prawidłowego funkcjonowania rodziny • Dobre zabezpieczenie bezpieczeństwa publicznego – Ochotnicze Straże Pożarne, Policja • Dobre funkcjonowanie placówek 	<ul style="list-style-type: none"> • Ujemne saldo przyrostu naturalnego • Starzenie się społeczeństwa • Niekorzystne prognozy demograficzne • Duże zapotrzebowanie na usługi pomocy społecznej • Brak pracy dla ludzi młodych i wykształconych • Słabość systemu pośrednictwa pracy • Niskie wykształcenie i brak kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych • Niski poziom aktywności bezrobotnych • Niewystarczająca oferta działań aktywizacyjnych wobec bezrobotnych • Występowanie patologii społecznych • Migracja młodzieży i osób wykształconych do większych miast oraz zagranicę • Słabo rozwinięta infrastruktura połączeń publicznych środków transportu • Niewystarczający dostęp do specjalistycznych usług medycznych

<p>oświaty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobre funkcjonowanie Gminnej Biblioteki • Dobra infrastruktura sportowo-rekreacyjna • Dodatnie saldo migracji • Wzrost świadomości społecznej na temat zdrowego stylu życia • Wysoka świadomość potrzeby edukacji wśród osób młodych 	<ul style="list-style-type: none"> • Mała aktywność społeczna mieszkańców • Niewystarczające nakłady na wdrażanie programów profilaktyki patologii społecznych • Niewystarczające nakłady na wdrażanie programów promocji zdrowia i aktywnego trybu życia • Niewystarczająca oferta działań aktywizacyjnych skierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych • Zanikanie tradycji, zwyczajów i kultury lokalnej • Niski poziom identyfikacji kulturowej mieszkańców Gminy • Brak instytucji zabezpieczenia osób starszych i długotrwale chorych
<p>Szanse</p>	<p>Zagrożenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Korzystne położenie Gminy umożliwiające rozwój zasobów ludzkich i gospodarki poprzez dostępność powiatowych i wojewódzkich ośrodków edukacji i zatrudnienia • Możliwość pozyskiwania krajowych środków finansowych na rozwój zasobów Gminy • Możliwość pozyskiwania europejskich środków finansowych w ramach Perspektywy 2014-2020 (m.in. POWER, RPO woj. Łódzkiego) • Wdrażanie programów aktywności lokalnej • Rozwój przedsiębiorczości lokalnej • Rozwój organizacji pozarządowych • Rozwój współpracy sektora samorządowego i organizacji pozarządowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębianie niekorzystnych trendów demograficznych • Niska dynamika rozwoju sektora MŚP • Niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców Gminy • Występowanie szarej strefy zatrudnienia • Występowanie zjawiska dziedziczenia postaw patologicznych • Kryzys rodziny (rodziny rozbite, samotne macierzyństwo) • Migracja zarobkowa ludzi młodych i wykształconych • Starzenie się społeczeństwa • Pogarszający się stan zdrowia społeczeństwa • Wyuczona bezradność i niechęć do zmiany sytuacji życiowej świadczeniobiorców pomocy społecznej

<ul style="list-style-type: none">• Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej• Promocja zdrowego stylu życia• Stworzenie zintegrowanego systemu współpracy instytucji i organizacji działających w obszarze zwalczania patologii społecznych• Zwiększenie promocji Gminy• Wzrost instrumentów finansowych wspierających tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich• Edukacja społeczeństwa w kierunku pozytywnego kształtowania świadomości i poczucia wartości• Wzrost poziomu wykształcenia ludzi młodych• Działalność stowarzyszeń i grup nieformalnych dla rozwoju Gminy• Przynależność do LGD „Gniazdo”	<ul style="list-style-type: none">• Brak integracji mieszkańców Gminy• Niski poziom włączenia społecznego i zawodowego osób starszych i niepełnosprawnych• Niewystarczająca ilość środków finansowych na wzmacnianie potencjału kadr instytucji pomocy społecznej• Silne zbiurokratyzowanie procesów pomocy• Postępująca apatia i zniechęcenie oraz upowszechnienie się postawy roszczeniowej• Utrzymująca się rozbieżność pomiędzy kwalifikacjami a potrzebami rynku pracy• Słaba motywacja do podnoszenia kwalifikacji zawodowych społeczeństwa
---	--

IX. Cele operacyjne, działania, instytucje odpowiedzialne, środki finansowe

Cel strategiczny 1

Przeciwdziałanie czynnikom marginalizacji i wykluczenia społecznego oraz ograniczanie ich skutków.

Cel operacyjny 1: Kreowanie i wdrażanie programów profilaktyki i ograniczania

skutków bezrobocia

Działania:

1. Opracowywanie i wdrażanie programów i projektów promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy.
2. Organizowanie i wdrażanie kompleksowych programów szkoleniowo-doradczych skierowanych na reintegrację z rynkiem pracy osób bezrobotnych z wykorzystaniem środków finansowania w postaci dotacji unijnych w perspektywie 2014-2020.
3. Aktywizacja bezrobotnych poprzez organizację różnorodnych form wsparcia wynikających z ustawy a dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (m.in.: staże, szkolenia, praktyki zawodowe).
4. Zapewnienie porad psychologicznych i specjalistycznych osobom pozostającym bez zatrudnienia.
5. Organizacja robót publicznych i prac społecznie użytecznych.
6. Propagowanie idei przedsiębiorczości i ekonomii społecznej, w tym aktywne wsparcie osób zamierzających rozpocząć działalności gospodarczą lub założyć spółdzielnię socjalną.
7. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami pozostającymi poza rynkiem pracy w oparciu o kontrakt socjalny.
8. Zmniejszanie skutków bezrobocia poprzez świadczenie usług pomocy społecznej na rzecz osób bezrobotnych – wsparcie finansowe, materialne i niematerialne.
9. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Skierniewicach w zakresie monitorowania i rozwiązywania zjawiska bezrobocia na terenie Gminy.
10. Upowszechnienie informacji o usługach i instrumentach rynku pracy oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Rawie Skierniewicach
11. Dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy (edukacja szkolna w zakresie wyboru zawodu i umiejętności poruszania się po rynku pracy).
12. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezrobotnych.

Cel Operacyjny 2: Kreowanie i wdrażanie programów profilaktyki i ograniczania skutków ubóstwa

Działania:

1. Monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy.

2. Wsparcie osób ubogich pracą socjalną, w tym poprzez zawieranie kontraktów socjalnych.
3. Promowanie wśród zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego aktywnych postaw oraz samopomocy, np. pomocy sąsiedzkiej.
4. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej (w tym w postaci posiłku) osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.
5. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz ubogich.
6. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich, m.in. poprzez organizowanie dla nich dożywiania w szkołach, wypoczynku letniego i zimowego, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
7. Opracowanie, realizacja lub współdziałanie w realizacji programów na rzecz zagrożonych i dotkniętych ubóstwem.
8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz ubogich.
9. Wzmacnianie potencjału technicznego i merytorycznego działania świetlic środowiskowych działających na terenie Gminy.

Cel Operacyjny 3: Kreowanie i wdrażanie programów profilaktyki i ograniczania skutków uzależnień.

Działania:

1. Organizowanie i finansowanie szkoleń/warsztatów/poradnictwa z dziedziny profilaktyki wszelkiego rodzaju uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
2. Udzielanie pomocy specjalistycznej pomocy psychologicznej i prawnej osobom i rodzinom doświadczającym problemu uzależnienia lub współuzależnienia.
3. Organizowanie i finansowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
4. Organizacja i finansowanie edukacji publicznej, imprez zbiorowych, wyjazdów terapeutycznych i kampanii informacyjnych dot. profilaktyki uzależnień (narkotyki, dopalacze, alkohol, nikotyna, nowoczesne media – Internet, komputer, telefon komórkowy).
5. Organizacja i finansowanie promocji zdrowego stylu życia.
6. Podejmowanie działań na rzecz ograniczenia spożycia alkoholu oraz zmiany

struktury spożycia alkoholu.

7. Stworzenie systemu kontroli społecznej w zakresie dostępności dzieci i młodzieży szkolnej do narkotyków, dopalaczy i alkoholu pochodzącego zwłaszcza z nielegalnych źródeł.
8. Organizacja wypoczynku z programem socjoterapii dla dzieci i młodzieży z rodzin doświadczających problemu uzależnień.
9. Świadczenie pracy socjalnej na rzecz osób i rodzin doświadczających problemu uzależnień.
10. Świadczenie wsparcia finansowego, materialnego i niematerialnego na rzecz osób i rodzin doświadczających problemu uzależnień przez GOPS.
11. Opracowanie zintegrowanego systemu współpracy instytucji i organizacji działających w obszarze problemów uzależnień na terenie Gminy.
12. Upowszechnianie informacji o możliwościach i formach wsparcia oraz instytucjach udzielających pomocy osobom dotkniętym uzależnieniami.

Wskaźniki pomiaru Celu Strategicznego 1:

1. Liczba osób bezrobotnych w Gminie.
2. Liczba osób biorących udział w programach i projektach skierowanych do osób bezrobotnych i ubogich.
3. Liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia i ubóstwa.
4. Liczba świadczeń przyznanych i wypłacanych z powodu bezrobocia i ubóstwa.
5. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach z zakresu aktywizacji zawodowej.
6. Liczba osób bezrobotnych i ubogich objętych pracą socjalną oraz liczba osób objętych kontraktami socjalnymi.
7. Liczba osób biorących udział w pracach społecznie użytecznych i robotach publicznych.
8. Liczba osób podejmujących prowadzenie działalności gospodarczej.
9. Liczba programów wsparcia osób bezrobotnych i dotkniętych ubóstwem oraz liczba osób nimi objętych.
10. Liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem.
11. Liczba osób korzystających z pomocy z powodu uzależnienia.
12. Liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach realizowanych programów i projektów skierowanych do osób i rodzin doświadczających problemu uzależnienia.

13. Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych i profilaktycznych skierowanych do osób i rodzin doświadczających problemu uzależnienia.
14. Liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa.
15. Liczba osób podejmujących leczenie odwykowe.
16. Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zorganizowanych formach wypoczynku i zajęciach pozaszkolnych.
17. Liczba informacji nt. ofert pomocy świadczonej przez instytucje i organizacje na rzecz osób doświadczających problemu uzależnienia.
18. Liczba zorganizowanych kampanii informacyjnych, imprez zbiorowych, wyjazdów terapeutycznych i innych działań z zakresu edukacji społecznej na rzecz informacji i profilaktyki uzależnień.
19. Liczba skontrolowanych punktów sprzedaży alkoholu.
20. Liczba posiedzeń GKRPS
21. Liczba spotkań przedstawicieli instytucji i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania i łagodzenia skutków uzależnień.
23. Liczba świadczeń pomocy społecznej zrealizowanych na rzecz korzystających z pomocy z powodu uzależnień.
24. Liczba godzin zajęć zrealizowanych w świetlicach wiejskich.

Dostępne narzędzia weryfikacji pomiaru wskaźników Celu Strategicznego 1 :

- dane statystyczne,
- dane budżetu gminy,
- podpisane deklaracje uczestnictwa w projektach i programach,
- listy obecności na szkoleniach/kursach/warsztatach,
- wydane certyfikaty/dyplomy/świadectwa,
- zawarte kontrakty socjalne,
- wywiady środowiskowe,
- ankiety,
- zrealizowane świadczenia pomocy społecznej,
- zorganizowane kampanie informacyjne, imprezy zbiorowe, wyjazdy socjoterapeutyczne i inne działania z zakresu edukacji społecznej i informacji na rzecz ograniczania czynników wykluczenia społecznego.

Częstotliwość pomiaru wskaźników Celu Strategicznego 1:

Raz w roku – dane dotyczące realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów

Społecznych w Gminie Nowy Kawęczyn zostaną zawarte w rocznym sprawozdaniu z działalności GOPS w Nowym Kawęczynie.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2017-2023.

Instytucje odpowiedzialne za wdrożenie działań:

Wójt Gminy Nowy Kawęczyn, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe.

Partnerzy:

Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach, organizacje rządowe, organizacje samorządowe, organizacje pozarządowe, organizacje wyznaniowe, placówki kultury, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżety: centralny, województwa, samorządu, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, sponsorzy.

Cel strategiczny 2

Wspieranie prawidłowego funkcjonowania rodziny ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży.

Cel operacyjny 1:Wsparcie rodzin z dysfunkcją opiekuńczo-wychowawczą

Działania:

1. Organizowanie i wdrażanie programów edukacyjno-korekcyjnych skierowanych na podnoszenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.
2. Organizowanie wsparcia psychologiczno-doradczego i pedagogicznego dla członków rodzin z dysfunkcją opiekuńczo-wychowawczą.
3. Wzmacnianie rodzin dysfunkcyjnych poprzez zapewnienie usług asystenta rodziny.
4. Organizowanie grup wsparcia.
5. Wzmacnianie pracy socjalnej na rzecz rodzin wykazujących problemy opiekuńczo-wychowawcze.
6. Zapewnienie rodzinom korzystającym ze świadczeń pomocy GOPS wsparcia finansowego i rzeczowego na rzecz pokonywania trudności życiowych.
7. Organizowanie spotkań środowiskowych mających na celu propagowanie pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.

8. Włączenie społeczne członków rodzin dysfunkcyjnych poprzez udostępnienie możliwości korzystania z dóbr kultury, turystyki i rekreacji.
9. Organizowanie i wdrażanie programów socjoterapii dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.
10. Organizowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.
11. Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.
12. Wdrażanie programu dożywiania.
13. Wspieranie świadomego rodzicielstwa.
14. Wdrażanie programów finansowych wsparcia rozwoju rodzin.
15. Podniesienie jakości współpracy instytucji i organizacji świadczących pomoc na rzecz osób i rodzin z dysfunkcjami.

Cel Operacyjny 2: Wsparcie rodzin z problemem przemocy

Działania:

1. Organizowanie i finansowanie szkoleń/warsztatów/poradnictwa dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
2. Udzielanie pomocy specjalistycznej pomocy psychologicznej i prawnej osobom i rodzinom doświadczającym problemu przemocy.
3. Organizowanie i finansowanie szkoleń/warsztatów/poradnictwa z dziedziny profilaktyki zachowań i postaw agresywnych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
4. Organizowanie i finansowanie grup wsparcia dla ofiar przemocy.
5. Organizacja i finansowanie edukacji publicznej, imprez zbiorowych, wyjazdów terapeutycznych i kampanii informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
6. Zapewnienie rodzinom korzystającym ze świadczeń pomocy GOPS wsparcia finansowego i rzeczowego na rzecz pokonywania trudności życiowych.
7. Rozwijanie form pracy socjalnej z rodzinami osobami doświadczającymi przemocy.
8. Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Skierniewicach, służbami administracyjnymi, wymiarem sprawiedliwości wobec sprawców przemocy w rodzinie w celu zwiększenia szybkości i skuteczności oddziaływania szczególnie w przypadku przemocy wobec dzieci.
9. Rozwijanie form pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania przemocy

w rodzinie.

11. Opracowanie zintegrowanego systemu współpracy instytucji i organizacji działających w obszarze problemów przemocy na terenie Gminy.
12. Upowszechnianie informacji o możliwościach i formach wsparcia oraz instytucjach udzielających pomocy osobom dotkniętym problemami przemocy.

Cel Operacyjny 3: Pomoc dzieciom i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju

Działania:

1. Podnoszenie jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych, m.in. poprzez doskonalenie kadr nauczycielskich i pedagogów szkolnych oraz doposażenie szkół w niezbędny sprzęt i programy nauczania.
2. Rozwijanie oferty placówek wsparcia dla dzieci i młodzieży (świetlice wiejskie).
3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez zwiększenie dostępności zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce (np. przez wolontariuszy).
5. Organizowanie oferty edukacyjnej dla uczniów uzdolnionych (np. w formie bezpłatnych zajęć), przyznawanie im stypendiów za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe.
6. Zwiększenie dostępności kształcenia dla uczniów niepełnosprawnych, m.in. poprzez prowadzenie nauczania indywidualnego oraz likwidowanie barier architektonicznych.
7. Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów oświatowych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy,
8. Rozwijanie infrastruktury umożliwiającej dzieciom i młodzieży spędzanie czasu wolnego i zwiększenie jej bezpłatnej dostępności, organizowanie wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Wskaźniki pomiaru Celu Strategicznego 2:

1. Liczba rodzin objętych pracą socjalną.
2. Liczba rodzin objętych usługami asystenta rodziny.
3. Liczba dzieci objętych wsparciem.
4. Liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń

rodzinnych i alimentacyjnych.

5. Liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad.
6. Liczba żłobków i przedszkoli oraz liczba dzieci do nich uczęszczających.
7. Liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach realizowanych programów i projektów skierowanych do rodzin.
8. Liczba uczestników biorących udział w formach zorganizowanego wypoczynku i zajęciach pozaszkolnych.
9. Liczba rodzin objętych kontraktem socjalnym w zakresie wsparcia w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.
10. Liczba uczestników biorących udział w działaniach skierowanych na włączenie społeczne poprzez umożliwienie korzystania z dóbr kultury, rekreacji i turystyki.
11. Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń „500+”.
12. Liczba wydanych kart „Dużej rodziny”.
13. Liczba „Niebieskich kart”.
14. Liczba godzin zajęć zrealizowanych przez świetlice wiejskie.
15. Liczba osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych
- 16. Ilość środków finansowych przeznaczonych na inwestycje i rozwój placówek oświatowych.**

Dostępne narzędzia weryfikacji pomiaru wskaźników Celu Strategicznego 2 :

- dane statystyczne,
- dane budżetu gminy,
- podpisane deklaracje uczestnictwa w projektach i programach,
- listy obecności na szkoleniach/kursach/warsztatach,
- wydane certyfikaty/dyplomy/świadectwa,
- zawarte kontrakty socjalne,
- wywiady środowiskowe,
- ankiety,
- zrealizowane świadczenia pomocy społecznej,
- zorganizowane kampanie informacyjne, imprezy zbiorowe, wyjazdy socjoterapeutyczne i inne działania z zakresu edukacji społecznej i informacji na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodziny.

Częstotliwość pomiaru wskaźników Celu Strategicznego 2:

Raz w roku – dane dotyczące realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów

Społecznych w Gminie Nowy Kawęczyn zostaną zawarte w rocznym sprawozdaniu z działalności GOPS w Nowym Kawęczynie.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2017-2023.

Instytucje odpowiedzialne za wdrożenie działań:

Wójt Gminy Nowy Kawęczyn, Rada Gminy Nowy Kawęczyn, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe.

Partnerzy:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Skierniewicach, Komenda Powiatowa Policji w Skierniewicach, organizacje rządowe, organizacje samorządowe, organizacje pozarządowe, organizacje wyznaniowe, placówki kultury, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżety: centralny, województwa, samorządu, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, sponsorzy.

Cel strategiczny 3

Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz ich włączenie społeczno-zawodowe.

Cel operacyjny 1: Podniesienie zdolności do zatrudnienia osób starszych i niepełnosprawnych.

Działania:

1. Organizacja i finansowanie programów szkoleniowo-doradczych, którym celem jest aktywizacja zawodowa osób starszych i niepełnosprawnych.
2. Ułatwienie dostępu dla osób starszych i niepełnosprawnych do informacji o możliwych formach pomocy.
3. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym i niepełnosprawnym.
4. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Skierniewicach w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
5. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi.
6. Zwiększenie dostępności do usług edukacyjnych osobom starszym i niepełnosprawnym.

7. Rozwój klas integracyjnych w systemie oświaty na terenie Gminy.
8. Promowanie zatrudnienia osób starszych i niepełnosprawnych na terenie Gminy.

Cel Operacyjny 2: Podniesienie dostępności usług specjalistycznych i zdrowotnych świadczonych na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.

Działania:

1. Podniesienie dostępności usług specjalistycznych usług medycznych świadczonych na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.
2. Poprawa dostępności i jakości usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem.
3. Zwiększenie dostępności do usług rehabilitacyjnych dla osób starszych i niepełnosprawnych.
4. Zwiększenie dostępności osób starszych do domów pomocy społecznej oraz zakładów opiekuńczych.
5. Organizacja i finansowanie działań mających na celu propagowanie zdrowego stylu życia, profilaktyki zdrowotnej i aktywności fizycznej.
6. Dofinansowanie pobytu w Domach Pomocy Społecznej.
7. Wypłacanie zasiłków stałych, pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych oraz zasiłków losowych.
8. Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom niepełnosprawnym i samotnym, które ze względu na wiek, chorobę lub inne dysfunkcje wymagają pomocy.
9. Poprawa infrastruktury medycznej w Gminie poprzez zwiększenie placówek służby zdrowia.
10. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym i starszym.

Cel Operacyjny 3: Podniesienie aktywności społecznej osób starszych i niepełnosprawnych.

Działania:

1. Rozwijanie aktywnych i zdrowych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne – zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych,

rekreacyjnych i edukacyjnych, w tym organizowanie cyklicznych imprez i spotkań integracyjnych, wycieczek.

2. Zwiększenie dostępności oraz podniesienie jakości usług społecznych w sferze sportu, rekreacji i kultury
3. Likwidacja barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej.
4. Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec osób starszych i niepełnosprawnych.
5. Organizacja i finansowanie programów i imprez informacyjnych mających na celu wzrost świadomości społecznej na temat problemów i sytuacji osób starszych i niepełnosprawnych.
6. Podjęcie działań zmierzających do powołania grup samopomocowych dla osób starszych i niepełnosprawnych.
7. Profilaktyka wykluczenia poprzez propagowanie zdrowego stylu życia osób starszych i niepełnosprawnych.
8. Propagowanie idei wymiany międzypokoleniowej i międzykulturowej poprzez rozwój wolontariatu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.
9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie ubiegania się o dofinansowanie projektów pomocowych dotyczących problematyki osób starszych i niepełnosprawnych oraz wzajemne informowanie się o potrzebach oraz podejmowanych działaniach na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych , współpraca przy pozyskiwaniu środków ze źródeł zewnętrznych.
10. Zmiana wizerunku społecznego osób starszych i niepełnosprawnych poprzez prowadzenie kampanii informacyjnych.
11. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Skierniewicach w rozwiązywaniu problemów społecznych poprzez aktywne propagowanie programów pomocy i wspieranie osób niepełnosprawnych.

Wskaźniki pomiaru Celu Strategicznego 3:

1. Liczba projektów i programów skierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych.
2. Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego.
3. Liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych świadczeniami pomocy społecznej.
4. Liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną.

5. Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi.
6. Liczba osób objętych usługami rehabilitacyjnymi.
7. Liczba osób korzystających z usług DPS.
8. Liczba zdarzeń kulturalno-oświatowych skierowanych na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych i niepełnosprawnych.
9. Liczba organizacji działających aktywnie na rzecz integracji społecznej osób starszych i niepełnosprawnych.
10. Liczba świadczeń pomocy społecznej na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.
11. Liczba placówek opieki zdrowotnej na terenie Gminy.

Dostępne narzędzia weryfikacji pomiaru wskaźników Celu Strategicznego 3 :

- dane statystyczne,
- dane budżetu gminy,
- podpisane deklaracje uczestnictwa w projektach i programach,
- listy obecności na szkoleniach/kursach/warsztatach/poradnictwie,
- wydane certyfikaty/dyplomy/świadectwa,
- wywiady środowiskowe,
- ankiety,
- zrealizowane świadczenia pomocy społecznej,
- zrealizowane usługi opiekuńcze,
- zrealizowane usługi rehabilitacyjne,
- zorganizowane zdarzenia kulturalno-oświatowe skierowane na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych i niepełnosprawnych,
- zorganizowane spotkania integracyjne osób starszych i niepełnosprawnych.

Częstotliwość pomiaru wskaźników Celu Strategicznego 3:

Raz w roku – dane dotyczące realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Nowy Kawęczyn zostaną zawarte w rocznym sprawozdaniu z działalności GOPS w Nowym Kawęczynie.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2017-2023.

Instytucje odpowiedzialne za wdrożenie działań:

Wójt Gminy Nowy Kawęczyn, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w

Nowym Kawęczynie, placówki oświatowe, Gminna Biblioteka Publiczna

Partnerzy:

Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Skierniewicach, organizacje rządowe, organizacje samorządowe, organizacje pozarządowe, organizacje wyznaniowe, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżety: centralny, województwa, samorządu, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, sponsorzy.

Cel strategiczny 4

Rozwój aktywności społecznej mieszkańców.

Cel operacyjny 1: Edukacja i aktywizacja mieszkańców do działania na rzecz lokalnej społeczności

Działania:

1. Wspomaganie grup obywatelskich w zakładaniu organizacji pozarządowych.
2. Zachęcanie mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych oraz wspieranie inicjatyw społecznych.
3. Udział lokalnych organizacji w przeglądach, forach, festiwalach, imprezach kulturalnych.
4. Organizacja szkoleń, konferencji, spotkań propagujących ideę aktywności społecznej.
5. Wspólne diagnozowanie potrzeb i problemów społeczności, wyznaczanie kierunków do działania.
6. Propagowanie idei wolontariatu oraz pozyskiwanie wolontariuszy do udziału w realizacji zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych.
7. Opracowywanie i realizowanie, przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, projektów służących aktywizacji mieszkańców gminy, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Cel Operacyjny 2: Rozwój kadr i wspieranie działalności organizacji pozarządowych

Działania:

1. Wspieranie rozwoju kadr Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz innych instytucji i organizacji kreowania polityki społecznej poprzez udział w szkoleniach, kursach i studiach.
2. Wspieranie rozwoju członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych poprzez udział w szkoleniach specjalistycznych.

3. Uzupełnienie kadr Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej o dodatkowego pracownika socjalnego i asystenta rodziny.
4. Przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.
5. Tworzenie i realizacja projektów społecznych i infrastruktury socjalnej.
6. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy współpracy z sektorem pozarządowym.
7. Wspieranie rozwoju działalności lokalnych stowarzyszeń i grup obywatelskich.
8. Inicjowanie w gminie działalności nowych organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej.
9. Wspieranie lokalowe organizacji pozarządowych, promowanie ich działalności oraz udzielanie im pomocy w prowadzeniu działalności.

Wskaźniki pomiaru Celu Strategicznego 4:

1. Liczba organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Nowy Kawęczyn.
2. Liczba szkoleń, konferencji, spotkań propagujących ideę aktywności społecznej.
3. Liczba wydarzeń, w których uczestniczyły lokalne organizacje.
4. Liczba projektów społecznych podjętych z inicjatywy osób lub organizacji niepublicznych.
5. Liczba osób uczestniczących w programach realizowanych przez organizacje pozarządowe.
6. Liczba wolontariuszy.
7. Liczba osób uczestniczący w szkoleniach/kursach/studiach.
8. Liczba pracowników socjalnych i asystentów rodziny.

Dostępne narzędzia weryfikacji pomiaru wskaźników Celu Strategicznego 4 :

- wykazy organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Nowy Kawęczyn,
- wykazy programów i projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe,
- potwierdzenia uczestnictwa w szkoleniach, konferencjach, spotkaniach, projektach, programach,
- zaświadczenia o ukończeniu uczestnictwa w kursach/szkoleniach/studiach
- wykazy pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Częstotliwość pomiaru wskaźników Celu Strategicznego 4:

Raz w roku – dane dotyczące realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Nowy Kawęczyn zostaną zawarte w rocznym sprawozdaniu z działalności GOPS w Nowym Kawęczynie.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2017-2023.

Instytucje odpowiedzialne za wdrożenie działań:

Wójt Gminy Nowym Kawęczynie, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie, placówki oświatowe, Gminna Biblioteka Publiczna

Partnerzy:

organizacje rządowe, organizacje samorządowe, organizacje pozarządowe, organizacje wyznaniowe, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżety: centralny, województwa, samorządu, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, sponsorzy.

X. Programy realizacyjne

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Nowy Kawęczyn na lata 2017-2023 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Nowy Kawęczyn

Celem głównym programu jest wspieranie rodzin z terenu Gminy Nowy Kawęczyn, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz przeciwdziałania ich marginalizacji społecznej. Program jest adresowany do rodzin z

dziećmi, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, a jego celem jest przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania tej funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Zadania programu koncentrują się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko zostało umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych. W jego realizacji uczestniczą instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny.

Działania realizowane w ramach programu:

- 1/ Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych
- 2/ Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny
- 3/Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia
- 4/ Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już zaistniałych
- 5/ Dążenie do reintegracji rodzin
- 6/ Podejmowanie działań profilaktycznych

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar przemocy w rodzinie dla Gminy Nowy Kawęczyn

Głównym celem programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w gminie Nowy Kawęczyn oraz skuteczne rozwiązywanie problemów z nim związanych.

Organem wykonawczym jest Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który działa poprzez:

1. pomoc osobom, rodzinom, grupom problemowym i środowiskom dysfunkcyjnym w przezwyciężeniu ich problemów,
2. efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistniałego problemu,
3. współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemów i przeciwdziałania przemocy w rodzinie
4. opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy,
5. monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy

6. dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów ich działań.

Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 -2020.

Celem programu jest ograniczenie głodu i niedożywienia w szczególności wśród dzieci, młodzieży, osób dorosłych, chorych oraz niepełnosprawnych, z gospodarstw domowych o najniższych dochodach, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji i zakłada on objęcie dożywianiem dzieci i młodzież oraz osoby dorosłe wymagające wsparcia w postaci posiłków z terenu Gminy Nowy Kawęczyn. Program jest elementem polityki państwa w zakresie wsparcia finansowego gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym, poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach, stanu zdrowia dzieci i młodzieży oraz kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Program, zgodnie z obowiązującymi przepisami o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest uchwalany, co roku przez Radę Gminy w Nowym Kawęczynie

Program odnosi się do zadań gminy wskazanych w ustawie z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z ustawą jednostki samorządu terytorialnego, w tym Gmina, są zobowiązane do podejmowania działań:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Program Aktywizacja i Integracja

Powiatowy urząd pracy samodzielnie lub we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej może inicjować działania w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej bezrobotnych, które są realizowane w ramach Programu Aktywizacja i Integracja. Do udziału w Programie Aktywizacja i Integracja są kierowani bezrobotni, dla których jest ustalony profil pomocy III, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej. Działania w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych są realizowane przez powiatowy urząd pracy w ramach prac społecznie użytecznych, o których mowa w art. 73a Ustawy.

Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, służące kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym, mogą być realizowane w szczególności poprzez grupowe poradnictwo specjalistyczne, warsztaty trenerskie i grupy wsparcia, w wymiarze co najmniej 10 godzin tygodniowo. **Program Aktywizacja i Integracja jest finansowany ze środków Funduszu Pracy oraz budżetu gminy.**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój jest między innymi ukierunkowany na:

- realizację programów w zakresie mobilności ponadnarodowej
- realizację działań aktywizacyjnych osób bezrobotnych w wieku od 15 do 29 lat i poprawę ich sytuacji na rynku pracy
- realizację działań innowacyjnych, nietypowych, ponadnarodowych
- wdrożenie reform systemów i struktur w wybranych obszarach polityk publicznych, które są uznane za kluczowe z punktu widzenia strategii Europa 2020 i krajowych programów reform

Z programu skorzystają docelowo, w ramach różnych działań wspierających beneficjentów:

- osoby młode, w tym niepełnosprawne, w wieku 15-29 lat pozostające bez pracy

- mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa wraz z kadrami pracowniczą
- podmioty ekonomii społecznej i przedsiębiorstwa społeczne
- szkoły i placówki oświatowe
- osoby uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym - studenci i absolwenci
- osoby objęte programami profilaktycznymi
- osoby odbywające karę pozbawienia wolności
- osoby należące do społeczności romskiej

Budżet PO WER tworzą środki z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środki z Inicjatywy na rzecz zatrudniania osób młodych.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego 2014-2020, w szczególności

Oś priorytetowa VIII. Zatrudnienie – projekty , których celem jest:

- wzrost zatrudnienia osób bezrobotnych, biernych zawodowo i poszukujących pracy (po 29 roku życia), w szczególności osób powyżej 50 roku życia, kobiet, długotrwale bezrobotnych, o niskich kwalifikacjach, z niepełnosprawnościami
- zwiększenie liczby osób, które uzyskają kwalifikacje i zdobędą doświadczenie zawodowe, a także podejmą zatrudnienie
- dzięki wsparciu w postaci środków na podjęcie działalności gospodarczej możliwe będzie generowanie nowych miejsc pracy, zarówno w formie samozatrudnienia, jak i w miarę rozwoju firmy również dla pracowników najemnych.

Oś priorytetowa IX. Włączenie społeczne – projekty, których celem jest:

- wzrost liczby osób, u których przywrócona zostanie zdolność do wypełniania ról społeczno-zawodowych
- wzrost liczby trwałych miejsc świadczenia usług społecznych lub zdrowotnych
- stworzenie warunków do deinstytucjonalizacji form wsparcia m.in. pomocy dziecku i rodzinie
- rozwój przedsiębiorczości społecznej, co przyczyni się do ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego i ubóstwa.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 jest dwufunduszowy i finansowany z dwóch źródeł: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego

XII. Wdrożenie i monitorowanie Strategii

Koordynatorem realizacji działań w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Nowy Kawęczyn na lata 2017 – 2023 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie. Działania te będą podejmowane przez powyżej wskazane podmiot przy współpracy innych podmiotów wskazanych w Strategii.

Monitoring zapisów strategicznych, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązywać problemy, które pojawiają się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany. W przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, podjęcie ewentualnych działań krygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane sformułowane pod każdym celem strategicznym wskaźniki pomiaru celu. W większości są one dostępne w statystyce publicznej oraz w zasobach informacyjnych GOPS. W przypadku tylko części może zaistnieć potrzeba badań ankietowych i dalszych analiz. Wskaźniki podane w niniejszym opracowaniu nie wyczerpują wszystkich pozwalających na ocenę postępów realizacji strategii i w miarę rozwoju Strategii powinny być uzupełniane o bardziej adekwatne do bieżącej sytuacji społecznej w Gminie.

XIII. Podsumowanie

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na latach 2017–2023 zakłada ciągłość w realizacji wytyczonych kierunków działań z zachowaniem wymogu wprowadzania niezbędnych zmian dostosowawczych, wynikających ze zmian w sytuacji ekonomicznej i społecznej w kolejnych latach. Wyznaczone cele strategiczne dotyczą najistotniejszych problemów występujących na terenie Gminy Nowy Kawęczyn, takich jak: patologie społeczne, dysfunkcje rodziny, starzenie się społeczeństwa, niski poziom aktywności społecznej.

Diagnoza problemów społecznych w niej postawiona określa jednoznacznie, że konieczne są długofalowe programy działań podejmowanych dla zapobiegania i przeciwdziałania społecznemu wykluczeniu, jako zjawisku uniemożliwiającemu lub utrudniającemu jednostce lub grupie zgodne z prawem pełnienie ról społecznych i korzystanie z dóbr publicznych. Realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych przyczyni się do wdrożenia nowoczesnego modelu polityki społecznej w Gminie Nowy Kawęczyn, a zorientowanie jej na wybrane grupy społeczne jest najlepszą możliwością poprawy sytuacji wielu osób, a także zaktywizowania grup podlegających wykluczeniu społecznemu. Rozwijanie i utrzymywanie systemu pomocy wymaga zintegrowanych działań wszelkich podmiotów, organizacji pozarządowych, a przede wszystkim rodzin. Osiągnięcie oczekiwanych rezultatów będzie w dużym stopniu uzależnione od akceptacji strategii przez wszystkich sojuszników podejmowanych działań pomocowych.

W ramach wdrażania Strategii należy podjąć następujące działania zmierzające do osiągnięcia celów strategicznych:

1. Zapewnienie finansowania ze źródeł zewnętrznych i wewnętrznych (montaż finansowy).
2. Profesjonalne przygotowanie instytucji i kadr, które będą zarządzać, wdrażać i monitorować realizowane projekty strategiczne.
3. Reorientacja wydatków w ramach polityki społecznej na obszary kluczowe z punktu polityki społecznej.
4. Wprowadzenie rozwiązań umożliwiających większy udział mieszkańców i organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu najistotniejszych problemów społecznych.

Zapisy zawarte w strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych.